

# FOAIA POPORULUI

## Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.  
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.  
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.  
Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

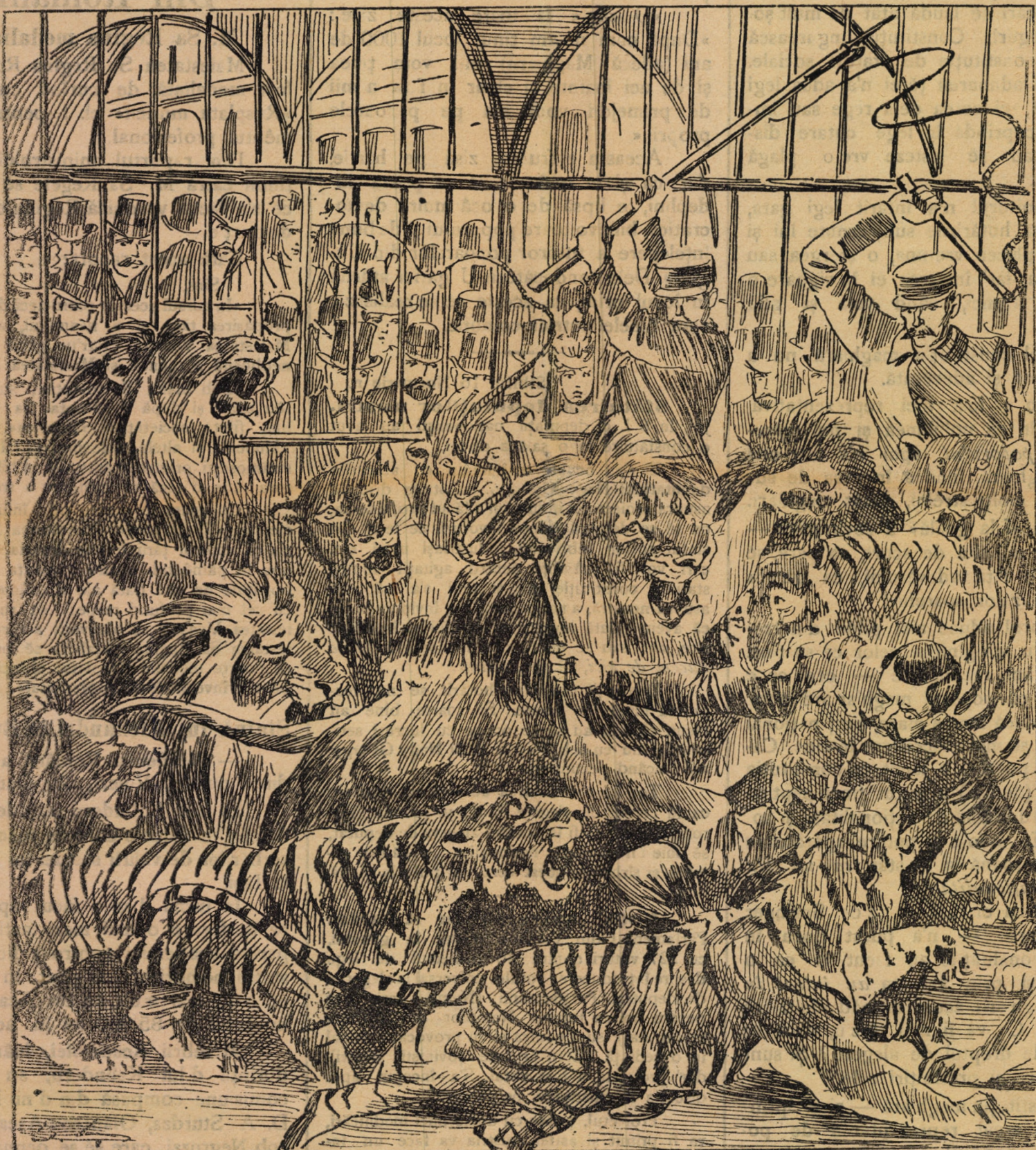
## Foaie politică.

Apare în fiecare Duminecă.

## INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).  
Un fir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani  
a treia-oară 10 bani.

## Grozăvenie în un circ.



În 4 l. c. s'a întâmplat o grozăvenie în un circ din Berlin, în fața de față a numărului public, ce venise la producție.

Un îmblânzitor de fiare, cu numele Peters, a voit să facă producții (muștră) cu mai mulți lei și tigri. Animalele se arătau foarte ațestate și neliniștite. Cu toate acestea ele făcuseră mișcările obicinuite, după comanda lui Peters. De-odată însă, în decursul muștrei, doi lei se încăierară. Peters sări la ei să-i despartă cu biciul, cum făcea și de alteori în

asemenea cazuri, dar' acum îi se întâmplă nenorocirea, că lunecă și căzu pe spate. Prin aceasta fiarele se turburară și mai tare și când Peters voi să sară în picioare, un leu îl lovi cu laba peste obraz, încât el căzu de nou jos și din obraz îi curgea sânge. Cum zăriră lei și tigri sângele, toți săriră asupra nenorocitului om și începură, spre groaza publicului, a-i stășia carnea.

Atunci săriră doi servitori cu drugi de fer și cu biciul și lovind în cap fiarele se bă-

tăcite, le spăriară, încât ele își lăseră prada și se retraseră în cuscele lor.

Bietul Peters fu scăpat, dar' cum? cu carnea sfâșiată în mai multe locuri și plin de răni pe tot trupul. Doctorii cred, că va scăpa cu viața, dar' va trebui multă vreme să apese patul.

Chipul nostru ne arată cum se aruncă fiarele asupra nenorocitului Peters.



## Trecutul și viitorul.

În Viena a ieșit în tipar zilele aceste o carte însemnată, cu titlul: *Bazele monarhiei austro-ungare și direcțiile dezvoltării ei* scrisă de cunoscutul și învățatul publicist (gazetar) austriac Rudolf Springer.

Autorul să ocupe în cartea sa mult cu constituția Ungariei, îi arată trecutul și criza prin care trece acum și pe aceste temeuri profesește, că în ce direcție se va dezvolta Austro-Ungaria în viitorul apropiat.

Ce se ține de trecut, Springer, arată, că constituția Ungariei nu este de o mie de ani și că în Ungaria n'a existat adevărat constituționalism — lucruri cu cari se laudă atât de mult șovinistii unguri. Constituția ungarească a fost o constituție de staturi sociale. Dieta sau adunarea țerei n'a adus legi nici odată, ci cerea dela rege sau împărat să cuprindă în lege cutare dispoziție sau să sisteze vre o plagă de-a țării.

Domnitorul n'a întărit legi gata, ci examina hotărârile subțernute lui și dacă nu i plăcea vre-una, o ștergea sau o schimbă, iar întrarea ei în vigoare o orânduia atunci, când voia și afla de bine.

Astfel constituția maghiară nu a fost deplină și adevărată.

Și nu a fost nici reprezentativă, căci era în ea nobilimea și nu reprezentanții poporului, apoi n'a fost nici curat maghiară, fiindcă în casa de sus erau mai mulți străini, decât maghiari.

Eacă »fala goală« a șovinistilor — îndată ce e luată de scurt, ea pere, se topește în fața adevărului, ca ghița înaintea razelor soarelui!

Autorul aduce aici pilde din trecut pentru spriginirea celor ce susține. Dar' tot aci recunoaște — ceea ce e drept — că poporul maghiar are capacitate politică foarte mare, simț național dezvoltat și mare încredere în sine. Capacitatea politică a făcut, ca constituția modernă (de azi) a putut ține pept cu toate străduințele de naționalitate și socialiste. Ea a fost o putere apărătoare față de coroană și a stat ca un zid față de naționalități.

Puterea ei însă — zice Springer mai departe — n'a putut ține în veci. Naționalitățile au făcut în ea o spărtură și prin aceasta au intrat în dietă. Maghiarii acum de nădăduși se întreabă: Ce va fi mai târziu, dacă se va estinde dreptul de alegere? Și sunt cu îngrijire și presimțiri rele.

Constituția maghiară — zice Springer — a creat reprezentarea de popor, dar' poporul adevărat totuși nu e reprezentat; a întemeiat statul pe baze naționale și a apăsât conștiința la cinci naționalități; a ridicat aristocrația la putere și a proclamat libertatea, dar' none din zece părți ale poporului le a ținut în sclăvie economică.

Toate aceste însă acum sunt gata și prin lățirea dreptului de alegere și efectul lui pe toate terenele, se va face o adevărată constituție.

După aceste Springer vorbește despre legătura dintre Austria și Un-

garia, arată multe neajunsuri ale stărilor comune de acum, cum și cu deosebire a stărilor ce ar urma după despărțirea economică.

În cazul unei despărțiri totale de Austria, Springer prezice mari primejdii pentru Ungaria.

După toate aceste Springer prezice că calea viitorului pentru Austria și Ungaria este: guvernarea locală democratică și împărțirea țărilor în provincii (ținuturi) administrative și de limbă. Acest proces democratic îl începe Austria introducând votul universal, și Ungaria va trebui se urmeze pe calea aceasta.

De al de aceste spune Springer ciupind din penele prea umflate ale șovinismului.

»O szög« la toate aceste zice: »După cum ne-am ținut locul 1000 de ani (adecă Maghiarii) ni-l vom ținea și de aci înainte și chiar în fața a mii de primejdii vom sta pe picioarele proprii.«

Aceasta e frumos zisă pe hârtie, dar' ca și în realitate se se poată îndeplini, e lipsă de o ocă miure democratică, binevoitoare poporului și de buna înțelegere a tuturor popoarelor din Ungaria. Dela conducătorii Ungariei atârână în locul prim, ca aceste se se realizeze, spre binele patriei comune.

Sibiu, 16 Noemvrie n.

### Sfătulrea deputaților noștri.

Joi, în 8 l. c. deputații naționaliști au avut o constătuire în o sală a dietei.

Ei s'au ocupat mai întâiu cu atacurile deputatului Nagy György. Acesta la discuția asupra proiectului industriei a făcut propunerea, ca se se detragă ori ce favoruri, ce le-a dat statul acelor fabricanți, industriași mari etc. cari vor fi osândiți pentru agitații contra statului, constituției etc. și apoi s'a năpustit asupra noastră, a naționalităților, învinuindu-ne că avem ținută împotriva statului și în sfârșit zice, că: sau se ne plecăm legilor sau să ne ducem de aici, se ne pustiim!

Deputații noștri au hotărât, se nu răspundă nimic la aceste. Și foarte bine au făcut, că ei au se se ocupe cu lucruri serioase și nu cu neblejnicile unui Nagy György, așa zicând necunoscut.

Tot în constătuirea aceasta au hotărât, ca în cerul de alegere Párdá y, (comit. Torontal) unde va fi în curând alegere de deputat, se puie un candidat naționalist. Alegătorii români și sârbi din acest cerc vor ține la oaltă.

### Votul universal în Austria.

Parlamentul din Viena a primit în general, cu 227 voturi contra 46 proiectul de lege despre introducerea votului universal la alegerile de deputați. Pangermanii (Nemfi, cari sunt pentru unirea tuturor Nemfiilor din Europa în un stat) sunt contra și au provocat scandal în o ședință. (Cum ar face șovinistii noștri), dar' proiectul a fost votat. S'a început apoi discuția în amănunte, pe paragrafi.

Proiectul, poate cu unele mici modificări, va fi primit și astfel Austria va face un însemnat pas înainte pe calea progresului.

Congresul bisericei sârbești e convocat pe 23 a lunei viitoare în Carloviț. Comisar din partea guvernului încă n'a fost numit.

### Instalarea fișpanului Mikes.

Sâmbătă, în 10 l. c. a fost instalat în derogatoria sa noul fișpan al Brașovului, contele Sigismund Mikes. În congregația de instalare a fost salutat din partea Românilor de adv. Ion Lenger, iar la banchetul, ce s'a dat, l-a salutat protop. Vas. Voina.

Noul fișpan a cetit o vorbire, în care între altele a amintit de spriginirea agriculturii și industriei în eomitat etc. apoi îndemnând pe Unguri la unire, pe Sasi la iubirea patriei, despre Români a zis următoarele:

»Despre poporațiunea română a comitatului Brașov n'am nici un motiv a presupune că nu și-ar cunoaște datoriile față de statul. ai cărui cetățeni sunt. — Datoria inteligenței, a conducătorilor este a povăui pe calea cea corectă pe această rasă foarte dotată cu calități pentru a se cultiva și progresa. (Ezen művelődésre és haladásra nagyon is képesített fajt...) — Astăzi vedem din rândurile Românilor foarte mulți în deregătorii înalte, ceea ce dovedește că și pentru dâșii este deschisă ori ce carieră!«

## Din România.

### M. Sa Regina medaliată.

Maiestatea Sa Regina României a fost medaliată de curind cu medalia »Răsplata muncii« cl. I. pentru învățământul profesional.

Din raportul ministrului instrucțiunii către M. Sa Regele se vede de ce s'a făcut vrednică Regina de aceasta distincție.

Eată acest raport:

Sire,

»În cursul acestor patru-zece de ani, întru propășirea țării și a neamului, alături cu Maiestatea Voastră, într'un gând și un dor, neobosită a muncit și Maiestatea Sa Regina.

»Sub înalta Sa ocrotire, sub imboldul său zilnic și după înțeleapta Sa povață, au luat ființă societățile »Furnica«, »Albina«, »Munca«, și altele, reînviind astfel cusăturile strămoșești printre mătăsurile și bibilurile, căroră rade o rază nemuritoare a trecutului.

»Și acum în urmă, prin înființarea societății »Tăsătoare«, Maiestatea Sa care a zis că viitorul țării îl țese temeia, a pus din nou în pământul nostru sămânța uneia din bogățiile de altă dată ale României. Vin dar' cu cel mai profund respect se rog pe Maiestatea Voastră se binevoiți a aproba ca Maiestatea Sa Regina Elisabeta se primească și se poarte medalia Răsplata Muncii, clasa I., pentru învățământul profesional.«

### Statua lui Alexandri în București.

— Academia Română a ținut ședință publică Vineri, 20 Octomvrie v.

Dl Ioan Kalinderu prezidentul Academiei, a făcut o dare de seamă asupra sârbărilor desvălirii statuei lui Alexandri la Iași.

În urmă d sa a făcut apel ca se se desfășure o mai mare activitate din partea academiei pentru ridicarea unei statui nemuritorului poet în Capitală, cu atât mai mult, cu cât Academia are un fond de 85.000 lei în acest scop.

Membrii Academiei, luând act de dorința d lui Kalinderu, au numit o comisiune compusă din d nii Kalinderu, D. A. Sturdza, Olănescu-Ascanio și Iacob Negruzzi, care se se ocupe de această afacere.

### Monete iubilare.

Ministerul de finanțe al României a pus în circulație monete (bani) de aur de 50 lei, bătute cu ocaziunea jubileului de 40 ani de domnie a M. Sale Regelui. Aceste monete poartă pe o parte chipul M. Sale și cuvintele »Carol I Rege al României 1866—1906«, iar pe cealaltă parte înfățișează pe M. Sa călare, ca Domnitor, și cuvintele: »Carol I domn al României, 50 lei«.



### Ridicarea țăranimii.

»Acțiunea Conservatoare« scrie următoarele: La ministerul de finanțe se lucrează la alcătuirea unui proiect de lege pentru crearea unui fond de prevedere, cu scop principal de a se ridica starea materială a țăranului. Acest fond va crește din ceea ce va prisosi peste un milion de lei cuvenit Statului din venitul creditului agricol.

### Boala regelui.

Din București se scrie, că M. Sa regele Carol și a început cură, prescrisă de doctorul Noorden. Cura durează trei săptămâni. Regele trebuie să stea în pat și să se abțină de orice lucru. În acest timp dintre frunții țerei numai prim-ministru va avea înținare la regele.

## DIN LUME.

### Din Rusia:

În Rusia se continuă și acum atentatele cu bombe și jefuirile, deși mai rar. De altă parte judecătoriile statariale continuă a osândi și esecuta pe cei prinși cu facerea de neorânduie.

Astfel între altele s'a făcut un atentat cu bombă în contra căpitanului de poliție din Moscva și contra generalului Rennekampf în Irkutsk. Ambii au scăpat cu viață. La stațiunea Rogov (Polonia-rusească), a fost jefuit un tren de poștă de o bandă mare, înarmată.

Foaia rusească »Sirana« publică o statistică despre omorurile politice și alte omoruri, jăfuri etc. ce s'au săvârșit în decursul anului din urmă în Rusia.

Eată datele mai de frunte:

Revoluționarii au ucis sau au rănit greu 114 guvernatori, deregători mai frunți și oficeri de gendarmi; 109 oficeri din armată; 123 deregători mai mici; 452 de polițiști și 750 de soldați și căzaci.

Au fost esecutați revoluționari: 215 spânzurați, 341 prin glonț, pe baza osândei judecătoriilor statariale în două luni și jumătate 221.

În rescoalele contra Jidovilor (pogrom) au fost uciși cu miile, mai cu samă Jidovi. Astfel în Octomvrie anul trecut în 84 de orașe au fost uciși 4083 de oameni. În Noemvrie 724, în Decemvrie 4721. În Ianuarie c. 995, etc.

În total au fost răniți, uciși și esecutați 16,992 de oameni. Atentate de bombe s'au făcut în Rusia sudică 65, la nordost 60, în Polonia rusească 38, în ținuturile centrale 30, în Petersburg 18 și în Siberia 2.

În acest timp viforos s'au întâmplat multe furturi și jăfuri. Astfel de cazuri au fost 983. Bani și valoarea obiectelor furate trece peste 7 milioane de ruble (o rublă 2 Cor. 50 bani).

Rescoale țărești au fost 1629, cele mai multe în ținuturile centrale, anume 756, în Rusia sudică 553 etc.

Trenurile și poștele au fost atacate de 74 ori.

Revoluționarii au cuprins 118 magazine de arme, ducând peste 1000 de săbii și revolve, câteva sute de bombe, un milion de cartușe, chiar și un tun.

Scripte revoluționare au fost confiscate în 183 de cazuri.

La exil în Siberia au fost osândiți 23,741, între cari 23 foști deputați ai dumei.

### Urcarea salarelor învățătoarești.

Pentru a se putea vedea și apleția toate păreri în mișcarea pentru urcarea salarelor învățătoarești, mai dăm azi două, una a unui învățător și alta o unui țăran.

Iată aceste păreri:

Frați colegi.

Au trecut celea două adunări pentru învățătorii nostri, congresul dela Sibiu și adunarea dela Blaj. Noi cari din diferite cauze nu am participat la ele, cu nerăbdare așteptam printre altele și hotărîrea, că unde se va ținea proiectatul congres interconfesional al învățătorilor români, al cărui devisă era: »Îmbunătățirea salarelor învățătoarești«.

Dar' cu durere am aflat, că congresul nostru cel mare de jumătate e aproape ținut. Frații gr. or. în o adunare au hotărît, că salariul fundamental se fie urcat la 800 coroane. Hotărîrea au sustenut-o congresului național bisericesc, care a zis: »Fie voia voastră«, unde se poate fie și 800 coroane.

Fraților! Aceasta e prea puțin. Ce învățător a avut până acuma mai puțin sălar ca învățătorul românesc?

Învățătorii de stat au avut până acum salar de două ori cât noi și acum eacrași le regulează salarele, încă așa, că vor fi luați între oficianții statului și cu ridicarea salarelor.

Cu hotărîrea dela Sibiu nu putem fi mulțumiți. Fundamentalul salarelor noastre trebuie să fie întocma ca al învățătorilor de stat, cu atât mai vartos că pe umerii noștri zac cu mult mai grele sarcini ca pe ai acelor.

În nrul 43 din »Néptanító Lapja« cetim că ministrul de culte și instrucțiune publică referitor la ridicarea salarelor învățătoarești zice: »În legătură cu regularea salarelor învățătoarești de stat vreau să ridic și ale celor comunale și confesionali. Proiectul referitor la aceasta e gata și l'am predat ministrului de finanțe. Sperez că acest proiect cu finea lui 1906 eventual începutul lui 1907 îl voi putea așterne înaintea casei deputaților. Salarele învățătorilor comunali și confesionali, deși nu până la cel din urmă cruceriu, dar' fundamentalul la tot cazul vreau a-l ridica asemenea cu al acelor de stat«.

Consistoarele noastre încă ne promit că vor lucra pentru ridicarea salarelor la 800 coroane. Ce s'a lucrat în direcția aceasta nu știm.

Acum s'a pornit în toate părțile mișcare cu privire la ridicarea salarelor.

Ministrul cu toate că n-am cerut vrea să ne ridice salarele. — Consistoarele ca pe fii lor ne linistesc: »Nu umblați fiilor cu congres etc«, vom hotărî că unde se poate, să capătați câte 800 cor.

Acum noi dacă ne alăturăm la concludul fraților gr. or. n'avem decât să ne punem mâinile în sin și să așteptăm. Cu aceasta însă nu vom ajunge nimic.

Trăbue să ne scoatem mâinile din sin. Dacă am tulburatapa, trăbue limpezită. — Trebuie statorit locul unde se se țină congresul, ear devisa acestuia se fie »Ridicarea salariului nostru la 1000 cor. fundamental și a învenalele prescrise. — Să o cerem acesta în numele tuturor învățătorilor noștri ro-

mâni, cu atât mai vartos că sf. scriptură zice »Vrednic este lucrătorul de plata sa«.

Cooc 1906.

Ioan Murășan.  
înv.

### Glasul unui țăran.

Mediaș. 30 Oct. 906.

Ați dat loc plângerei învățătorilor noștri, prin cari ei cer dela cei competenți îmbunătățirea salariilor lor. Glasul lor se vede că n'a sunat în pustiu, — căci congresul național bisericesc, a și adus un conclud, prin care se ridică salariul dela 6 la 8 sute cor. Dar' oare se nu fie acest conclud în cele mai multe cazuri numai pe hârtie?

Eu cred că da, că și cele 6 sute de pănaci sunt în multe cazuri numai pe hârtie, iar în realitate sunt numai 3—4 sute cor. Așa va urma și cu cele 800 cor. pentru-că poporul e prea împovorat, atât de atâtea datorii, cât și de cumplită sărăcie.\*)

Eu din parte-mi aflu, că e drept să se ridice salariul învățătoare, căci numai el bietul este pentru popor, de n'ar fi învățătorul, poporul ar fi mut, surd, orb, dar' el și numai el ne deschide ochii, ca să vedem lumina, în cât o putem vedea. Preotul în cele mai multe locuri, este pentru cealaltă lume, apoi avocatul, pretorul, judecătorul român etc. dau și ei poporului nu-i vorbă destule făgăduințe, făgăduiesc și grădina raiului, dar' în adevăr în cele mai multe cazuri: ajută-te însuși Române!

Măritul congres încă și-a bătut capul că ar fi de lipsă ridicarea salariului învăț. dar' de unde? De popor îl doare, că știe că e sărac, de învățător îi milă, că-i prețuiește oste-neala, dela străini nu vrea să ceară. Așa dar' de unde?

Dă-mi voie dle redactor, să fac următoarea propunere, ca adică din ce isvor ar fi bine să se întregească leaia învățătorului confesional:

Toți stipendiștii, cari aleargă în ruptul capului după stipendii, și de care se bucură de obicei: I. clasă se li-se deie, dar' se li-se deie condiționat. Basa se fie atestatul de școală, apoi atestat de sărăcie al părinților și stipendistul se facă obligație, și apoi dacă are noroc se ajungă profesor, pretor, județ, medic, ofițir, protopop etc. cel mult în 5—10 ani se renapoiască stipendiul, când el a ajuns la masa raiului.

Dacă cutare stipendist nu a avut noroc să facă ispravă, aceluia se i-se ierte obligația. Apoi din sumedenia de stipendii, se se mai atingă și poporul, că el vîzînd astfel de ajutoare, îndată începe a iubi pre mai marii săi, are încredere în ei, își pune capul pentru ei, dar' nefiind ajutat în nimic zice: mai multă încredere am în Honcz și în János!

Deci mai marii noștri vîzînd cum-că universitarii cresc ca ciupercile, se detragă stipendiile de jumătate din numărul lor și cu suma rămasă se ajute pre cel care asudă pentru fii poporului, pe dascălul dela sat, apoi se înființeze mai multe școli; unde trece numărul copiilor de vro 70 se pună al II. învățător, și apoi pe aceasta cale ar merge și poporul nostru înainte ca alte popoară. Oare nu ați vîzut fiecare din Dv. iubiți cetitori pe mai mulți stipendiști români, că s'au făcut cei mai primejdioși renegați sau în cazul cel mai bun, cu totul nepăsători față de cauzele noastre. Așa de ce se nu dăm din ce avem aceluia, care crește poporul și se interesează de el?

Nicolae Creț.

\*) Hotărîrea congresului nu este pentru a se cere urcarea dela popor.  
(Red.)



## Adunări învățătorești.

I.

### In despărț. Sibiiu.

Adunarea de toamnă a învățătorilor gr. cat. din protopopiatul Sibiiu, aparținător »Reuniunii învățătorilor gr. cat. din Archidieceză« s'a ținut la 8 Nov. st. n. (ziua sf. Dumitru) în școala comunală din Veștem.

Conform programului, la 8 oare membrii au participat la serviciul divin, unde a servit foarte măiestos On. D. preot local Papiu, care, la finea serviciului a predicat poporului despre viața și faptele sf. Dumitru și despre scopul venirii atâtor învățători în aceea comună.

Predica a făcut o impresie foarte plăcută asupra noastră, cu atât mai vădit asupra poporului, care era de față într'un număr foarte frumos și într'o ordine exemplară.

Iți era mai mare dragul a privi pe acești bătrâni, bărbați, juni, tineri, femei și d'albe fete, — pe acești urmași ai glorioșilor grănițeri de odinioară, cum stau cu privirile îndreptate la impunătorul lor păstor sufletesc, sorbindu-i cu sete învățăturile.

Ear' noi am înțeles, — că, precum sunt preoții unei națiuni, astfel e însăși națiunea.

După finirea serviciului d-zeesc, ne-am întrunit cu toți în școală.

Dintre notabilități am salutat în mij ocul nostru earăși pe Prea On. Domn protopop Togan, care, așa se interesează de noi și de soarta noastră ca un adevărat părinte.

De asemenea a fost de față ca în totdeauna și Ilust. Sa Mircse Lajos sub-insp. reg., luând parte activă cu noi la toate desbaterile, apoi au mai fost și alți oaspeți. Ilust. Sa dl Iuliu B. rdoși poate pentru prima dată împedecat de a lua parte la adunare, a salutat o prin o telegramă.

Conform programului am ascultat prelegerea practică din comput, subtragera în cercul nrului 3, cu el. I. lucrată după treptele formale de către N. Doican inv. în loc. Prelegerea după o lungă și vie discuție se declară de succesă.

După aceasta a urmat deschiderea adunării prin o frumoasă vorbire de către pres. Teodor Stoia inv. dir. în loc, în care după ce aduce mulțămită și laudă marilor bărbați pentru spriginul dat reuniunii noastre, ne leagă tuturor de inimă folosirea cu acurateță a timpului de școală.

După cetirea rapoartelor cassariului și al bibliotecariului se aleg comisiunile pentru cenzurarea lor, apoi se cetește dizertația »Datorințele față de biserică și școală« de inv. M. Ogreaan, căruia îi s'a votat mulțămită protocolară.

Cu acestea s'a în his ședința primă, iar' după prânz am trecut la a doua ședință, care s'a început cu raportarea comisiunilor mai sus amintite.

A urmat apoi punctul cel mai interesant: Eventuale propuneri, unde s'a adus pe tapet mișcarea învățătorei pentru îmbunătățirea sorții și pentru ținerea unui congres învățătorec.

La aceasta discuție au luat parte mai toți membri, semn evident că toți aderează la ținerea congresului, dela care se așteaptă mult bine.

La urmă se decide: că, după cum s'a scris și în aceasta foaie, la caz dacă sinodul ce se va întruni la Blaj în zilele acestea, nu ne va afla de drepte cererile noastre, comitetul de 12 se facă pașii de lipsă pentru ținerea congresului și luând în vedere, că în comitetul de 12 au fost aleși și membrii despărțământului acestuia Romul Botezan inv. în Sibiiu și Petru Olariu inv. în Hamba, adunarea îi alege tot pe aceștia de delegați pentru eventualel congres. La propunerea membrului Olariu se mai aleg și doi suplenți, anume D. Dancea învățător în Gurariului și I. Stănilă învățător în Slimnic.

Tot la acest punct s'au încins și alte discuții privitoare la școală și învățământ, așa încât la orele 8 seara abia s'a putut închide adunarea.

Adunarea de primăvară se va ținea în Sibiiu. Va ținea prelegere practică R. Botezan din religione și M. Ogreaan din limba maghiară. Va dizerta P. Olariu și I. Vintilă. Credem, că la primăvară vor fi de față și cei ce au lipsit acum.

»Petrol.«

II.

### Din »Țara Oltului.«

Despărțământul »Făgăraș« al Reuniunii inv. gr. cat. din Archidieceză, și-a ținut adunarea de toamnă la 4 Noemvrie a. c. în Comuna Hârseni.

După serviciul divin părintele local Fétu ne bineventează în frumoase cuvinte, apoi nu preste mult ne întrunim în sala școalei. Erau de față: Domnii Fétu și Valer Dimboiu, preoți, Tr. Herszeni și George Marhao, notari cerc. Pă' Ferencz, actuarul insp. de școale din Făgăraș, mai mulți colegi dela școale comunale și gr. or., apoi 29 învățători, membrii ordinari și un număr destul de frumos de poporeni.

Hârsicul prezident Octavian Popp, în alese cuvinte salută pe toți cei prezenți, deschide ședința și pune la ordinele zilei predarea lecției practice din Geografie: »Ținutul sud-vestic«, din partea inv. local George Fétu. Lecția a reușit și s'a declarat de bună.

Se dă cetire apelului nominal, după care se constată a fi prezenți 29 membri, lipsind nt mai 5, dintre cari unul scuzat. Acesta este un semn neîndoios, cum că învățătorii din acest despărțământ sunt la culmea chemării lor, se știu însufleți, se interesează de afacerile lor.

Învățătorul Ilie Faroga își cetește dizertația sa: »Școala în serviciul economiei«, care a fost binișor lucrată.

Trecând adunarea preste alte afaceri mai mărunte și mai mult de caracter administrativ, prezidentul Oct. Popp, face raport despre adunarea generală a Reuniunii ținută în 23 și 24 Octomvrie la Baj, care raport se ia la cunoștință. Lupta pe căi legale și corecte ce s'a lăceput întru îmbunătățirea sorții învățătorilor noștri, va fi sprijinită cu trup și suflet din partea celui mai puternic și bine închiegat despărțământ,

căci toți membrii lui sunt unul și unul, toți la culmea conștiinței. S'a luat în aceasta adunare și înțeles precalabil, față de congresul învățătorilor ce ar fi și se aude că se va ținea ulterior.

A făcut nu i vorbă și a cauzat destulă mâhnire între acești învățători, raportul biroului central și al Comitetului redacțional, al »F. Școlastice« din Blaj, în cari să spune una și alta, multe lucruri triste, că multe despărțăminte nu-și împlinesc chemarea și în adevăr dă foarte mult de gândit nepăsarea ce o dovedesc mulți — foarte mulți confrăți.

Trebile astfel nu mai pot dăinui mult în Reuniunea noastră și credem a fi sosit timpul suprem ca cei din centru să porceadă fără rezervă și cu deplină energie la aducerea afacerilor în rând bun, se forțeze pe cei neglijenți la împlinirea datoriei lor.

Cetindu-se rapoartele diferitelor comisiuni esmise, mai interesant este raportul comisiunii pentru inscrierea de membrii și încassarea taxelor. Si anume din acel raport se vede, cumcă la adunarea de față acest despărțământ a mai făcut un mare pas înainte, a câștigat pe lângă cei 16 membrii fondatori vechi încă alții și anume au binevoit a se inscrie ca membrii fondatori: St. domn George Marhao, notar cerc. și N.c. Iudele, inv. penz. ambii din loc, iar' părintele G. Fétu ca membru ordinar. Va se zică se vor găsi de azi începând 18 membrii fondatori și 35 ordinari.

Recunoștiința noastră sinceră d-lui și iubitului notar Marhao, că ne a făcut aceasta cinste, a urmat și dânsul ezemplul vrednic al colegilor d-sale Herszeni și B ca și credem mult, că acest ezemplu în bravul corp al d-lor notari de pe la noi va afla încă mulți imitatori.

Fiind tot în programul zilei alegerea biroului, se porcede la acest act, făcându-se votizare secretă prin ședuli, conform statutelor, după finirea căreia se declară de aleși cu unanimitatea voturilor Prez dent: Octavian Popp din Vad foștul prezident, iar ca notar: Ioan Cociș. La celelalte posturi: Andreiu Stroia, bibliotecar și cu majoritate de voturi au fost aleși: D. Stănuț, cassar și Nic. Vlad, delegat.

Dl prezident O. Popp, mulțămeste în numele biroului tuturor colegilor pentru încrederea și iubirea manifestată față de noul birou, promițând că ni-zuința acestuia va fi și în viitor promovarea intereselor atât morale cât și materiale a membrilor din acest despărțământ model.

Adunarea de primăvara se va ținea la Șona, unde va dizerta colegul M. Căția.

Finindu-se adunarea ne-am întrunit la o bogată masă în ospitaliera casă a venerabilului preot Fétu, tatăl colegului local, unde s'au rostit și unele toast.

Leonil.

## Cetitorule

lățește »Foaia Poporului« între  
===== cunoscuții tăi! =====



## Insoțirile bulgărești pentru cultura legumilor.

Cine a văzut căruțele bulgărești încărcate cu tot felul de legumi de pe la orașe, cine le-a văzut pe acestea cutreerând și satele noastre românești dearându-l, cine a văzut apoi pe eco-noamele noastre alergând după căruțele acelea, ca să-și poată cumpăra legumile de lipsă pentru trebuințele casnice: acela de sigur ne va da dreptate, când zicem, că cultura legumilor la noi pe cele mai multe locuri este încă tare înapoiată.

Sunt zece ani de când cu prilejul adunării despărțământului Asociațiunii făgărășene, ținută în comuna Porumbacul inferior, într-o disertațiune mult apreciată atunci, am arătat asupra acestui neajuns, după care s'a și decis acordarea unor premii anuale eco-noamelor mai harnice pentru cultura legumilor de pe teritoriul acestui despărțământ. Pilda aceasta pare-mi-se a fost urmată și de alte despărțăminte ale Asociațiunii.

Atâta tot!

Așa stând lucrul, credem că nu va fi de prisos, ca se cunoaștem mai de aproape organizarea însoțirilor bulgărești pentru cultura legumilor, din cari ne împărtășim și noi zilnic. O facem aceasta după unele date statistice, pe cari ni-le comunică revistele economice străine.

La anul 1904 s'a ținut o adunare (congres) internațională economică, la care a luat parte și trimisul bulgar Geschoff. Acesta a împărtășit adunării organizarea însoțirilor bulgărești pentru cultura legumilor. Tot despre lucrul acesta a mai scris acum de curând și atașatul german pe lângă legățiunea din București, Schneidemann un studiu însemnat în foaia lunară de acolo »Lé Mouvement Economique«, care ne atrage luarea aminte asupra următoarelor date mai însemnate.

În anul 1904 au fost în Budapesta 25 însoțiri bulgărești pentru cultura legumilor, în cari au lucrat cu totul 1200 de oameni. Cea mai mare din acestea a fost a lui Petru Pencff, cu un ca-

pital de 60,000, la care au lucrat 100 membrii, dintre cari 10 feciori. Însoțirea aceasta a lucrat 3 grădini mari, pentru cari a plătit 165 coroane arândă anuală de hectar (2 jug. cat.) A doua însoțire mai mare a fost a lui Ciocomanoff cu 50 membrii, a treia a fost a lui Ghergoff cu 50 membrii, a patra a fost a lui Copricoff cu 55 membrii ș. a. m. d.

Însoțirile acestea sunt compuse din membrii ordinari și din lucrători. Cei dintâi capătă din dobânda întreprinderii, ear' cei din urmă lucrează cu ziua sau cu ruptul. O însoțire de 6—10 membrii nu ține mai mult ca un lucrător. Acțiunile însoțirilor se numesc ocale și se împart în 400 de drame. O oca are 1285 grami, măsură de greutate turcească.

Intemeietorul însoțirii este măestrul, care are de regulă 1½—3 ocale din venitul curat al însoțirii. El e conducătorul și cassierul întreprinderii. După el urmează vânzătorul, care trebuie să fie isteț, îndemânatic, bun de gură și se mai știe și limba incuitorilor cu cari vine în atingere. Acesta are 1½ ocale din venitul curat al însoțirii, ear' ceilalți membrii ai însoțirii capătă din dobândă, după hărnicia și destoinicia lor. Astfel sunt membrii, cari capătă și numai câte 12 drame.

Capitalul însoțirii se plătește de către membrii aceleia. Dar' acesta nu este de luat așa tare în băgare de samă, ca hărnicia membrilor, pentru-că în cazuri de lipsă se contrag împrumuturi, pentru cari se plătesc dela 10—15% camătă. Capitalul de bani este uneori ca și o povară pe societate, pe care apoi îl și plătesc membrii înapoi din venitul însoțirii.

Ioan Georgeson.

(Va urma)

## Bârsanu.

(Urmare și fine).

În viața dela munte a ciobanului este zi însemnată Ispasul. Cam pe la Ispas se aleg mei și apoi se începe adevărata viață de stână. Oile în dorul lor după mei sbiară de ți ia auzul. Ciobanii le bagă în nește ocoale numite strungi, unde prin mai multe ușițe, una

câte una merg în mânilor vânjoase ale ciobanilor spre a-le mulge.

În laptele muls se pune cheag preparat din brânză de mei, iezi și viței, care încheagă laptele. Laptele înche-gat se zdrobește bine, apoi îl stringe ear' la olaltă, scoțându-l din ciubăr îl pune în crință,\* unde după 2 sau 3 zdrobituri și iar' strins, se pune sub teasc. Din a 2 zdrobitură easă jintui-tul, din care se prepară untul. Zărul se pune în o căldare de aramă, cup-tușită pe dinlăuntru cu cusutor, se ferbe și când începe ferberea se fac nește fluturi albi, cari din ce în ce se înde-sesc, se ridică ca un feliu de pod de-asupra zărului; aceasta e urda. Cu o străcurătoare de pleu, dar' mai des cu o lingură mare de lemn, se ia și se pune în straiță spre a se scurge.\*\*)

Cașul după dospire se sfarmă și se sară, apoi se așează în pei de oaie, numite burdufe, se pun în o altă stână numită brânzărie, unde e răcoare, ceea-ce priește foarte mult brânzei și contribuie în măsură mare la aroama și gustul plăcut al brânzei de munte.

Cătră toamnă se transportă la țară brânza, untul și urda și se vând în orașe cu prețuri foarte bune, căci ca calitate și gust întrece ori ce brânză pregătită la țară. Apoi lâna cea fină și mătă-soasă încă ocupă primul loc între lânile de oi.

Toate acestea aduceau frumoase sume de bani în pungile Bârsanilor. Ei pe lângă turmele de oi mai creșteau și cai frumoși de rasă tătarească, nu prea mari, dar' bine făcuți și îndesați, cu toate că traiul lor era numai ce le oferea natura, apoi turme de berbeci, pe cari de regulă îi vindeau prin August. Cei ce vărau prin munții Reghinului, Bistriței, Sânmiclausului și ai Gurghuiului, își vindeau turmele de berbeci și caii la târgul Reghinului, la Sft. Ilie. Vitele lor erau căutate și bine plătite, aducându-le frumoase câștiguri, când apoi de bucuria târgului și a întâlnirii, benche-

\*) O covată de paltin sau ulm, făcută rotundă cu un nas lung, găurit, spre a se scurge zărul.

\*\*) Din amestecătura de zăr fert eu urda ce se ridică deasupra, e jintița, care se ea din căldare înainte de a se lua urda și care e un feliu de delicată a stânii.

## VESELIA.

Folclor glumeșă a »Folclor Poporului«.

### Da tată-to ce-o fost?

Despre principele Francisc Carol, tatăl împăratului și regelui nostru Francisc Iosif, se povestește următoarea ciudată întâmplare:

Să știe adevărat că principele Francisc Carol a fost frate bun cu împăratul Ferdinand și tata tânărului Francisc Iosif și prin urmare el, Fr. Carol, ar fi putut să moștenească după frate-său când acesta s'a retras din tron, tronul Austriei și al Ungariei.

Dar' fiind-că el (Francisc Carol) nu iubia pompa, s'a mulțămît de dreptul său și a lăsat de a ajuns ca împărat fiul său Francisc Iosif. Iar' el s'a retras în munții Stiriei, în singurătate, că-i plăcea singurătatea mai mult decât zgomotul lumii. Aici prin munți rătăcea zile întregi singur. Nu lua cu el nici adjutanți.

S'a întâmplat odată, că lângă orașul Mariaszell, prin pădure, s'a întâlnit cu un țeran cu care a început a povesti. De bună seamă că principele era îmbrăcat în haine civile de vânător.

În povești țeranul i-a descoperit principelui toată starea familiei sale, apoi a început și el a întreba pe principe, despre care credea că e un atare vânător de rând din Viena, că el ce e? Dar' principele nu i-a răspuns. L'a întrebat apoi:

— Da tată-to ce-o fost?

— Împărat — răspunse principele liniștit.

Țeranul s'a uitat odată chiorș la »ortacul« său, la principe. Apoi a urmat:

— Batăr nu vorbi așa de tare, că se poate întâmpla să te audă vr'un gendarm. Și pentru așa ceva ușor poți să fi înecuit! Apoi iar' l-a întrebat:

— Da frați ai?

— Am avut unul răspunse principele.

— Și ăla ce-o fost?

— Și ăla a fost împărat!

La asta țeranul a început să rîdă. Dar' tot l-a mai întrebat:

— Da copii ai?

— Am, Doamne laudate. Pe cel mai bătrân îl cheamă Francisc.

— Și ăla din ce trăește? întrebă țeranul din nou.

— E împărat!

Țeranul îl bătu pe umere pe glumețul domn, și rîzând îi zise:

— D'apoi mai ai și alți copii?

— Am dară. Pe al doilea copil mi-l cheamă Maximilian.

— De bună seamă și ăla o fi împărat. — zise țeranul rîzând.

— Ai ghicit-o. Și ăla e împărat (fostul împărat al Mexicului, ucis acolo), zise principele.

— Dacă aș fi vrut, puteam fi și eu împărat, dar' eu nu am avut voie.

Țeranul a început acum a râde cu hohot, apoi a bătut pe principele pe umăr și i-a zis:

— E pagubă de tine! Tu n'ar fi trebuit să te faci vânător (vânătorii sunt renu-



tuiau zile de-a rândul. De atunci a rămas cântecul la popor:

Hăi seracu Bârsanu  
Cum se joacă cu banu  
Pân trăește cârlanu,  
Dacă pere cârlanu  
Ii se gată și banu.

După ziua Crucii de regulă ninge la munte. Bârsanii coboară cu turmele lor și iau drumul spre țară. Nu fără părere de rău, nu fără tristețe părăsesc ei munții, cari le au fost atât de plăcuți în timpul verii și se duc deslusionați, petrecându-i poporul dela sate cu cuvintele: Să vă reîntoarceți cu bine!

Așa erau Bârsanii, așa era modul lor de traiu. Și îndestuliți și fericiți se simțau, căci casele lor erau cele mai bine înzestrate, cu felii și felii de țesături pe carea mâna harnică și măiastră a bârsenței le pregătea în timpul lipsirei bărbaților de acasă, din lână, ce le-o trimeteau dela oi! Pivnițele lor erau pline de brânză, urdă, unt, lapte conservat pe iarnă, păstramă (un feliu de carne uscată de oaie, bine pregătită și afumată la stână) etc. Bani încă aveau pentru cele de lipsă, ba ca prinos — puneau și la o parte în fiecare an!

Ah! și cât de fericiți se simt și astăzi câte unul din cei bătrâni, care la ori ce prilej îți povestește de acelea timpuri de aur pentru ei!

Mai târziu însă s'au schimbat toate, cum se schimbă și trece ori ce în asta lume. Locurile s'au strîmțat atât la noi cât și în România, hotărâle s'au comasat, pădurile și munții au venit sub legi stricte silvanale și Bârsanii vrând nevrând au început a și împuțina turmele, venitele scădeau, ear' lipsa de traiu se simțea tot mai tare și tot mai mult; așa siliți de împrejurări unii au părăsit cu totul economia de oi, ear' alți mulți cu dăra de mână o au schimbat în alt ram de economie. Generația tineră a îmbrățișat comerțul și meseriile și astăzi grație pozițiunii lor marginase, merg pe calea prugresului, atât aici, cât cu deosebire în România.

Astăzi foarte puțini se mai ocupă cu economia de oi, și și aceia în mod mai restrîns. — Oamenii de pe la poalele munților, cari le erau gazdele în

timpul verii, se miră și se întreabă, că ce va fi cu acei oameni, atât de veseli și de avuți, de nu mai dau pe la ei și cu drag povestesc și ei de acelea timpuri, ce le-au rămas ca o suveniră plăcută.

Și astăzi dacă ne suim la munte, pe unde era odată atâta viață, atâta veselie, pe unde pășteau turmele cele bogate și stavele de cai, iar' pădurile și văile clozoteau de chioțele flăcăilor ciobani, însoțite de hipăitul cânilor și de nechezatul cailor, astăzi e pustiu și tăcut, ne cuprinde o jale adâncă și ne vine aminte poezia dnei E. Pitiș:

Nu mai pomenesti să sune  
Tânguios și fermecat  
Fluerul pe înselat,  
Cum suna în vremuri bune.  
Astăzi liniștea-i stăpână  
Peste munți și peste văi,  
Nu se mai aud dulăi  
Nu mai arde foc la stână!  
Ibănești. Bucur Lupescu.

## Expoziția de vite din Săsciori.

Duminecă în 21 Octomvrie n. c., populațiunea din Săsciori (cerc. Sebeșului-săsesc) și comunele învecinate au avut zi de sărbătoare, căci ori de câte ori dat ne este a semna la câte o întrunire agricolă, sau câte o altă lucrare a »Reuniunii române agricole din comitatul Sibiu«, prin comune — pentru economii noastre din partea locului serbare este.

Ca puține alte așezăminte ale noastre Reuniunea agricolă ne are în vedere binele nostru, al economilor și pentru a noastră înaintare și înflorire lucrează. Lucrarea Reuniunii e cu atât mai binefăcătoare, cu cât cărmăcii ei ies la fața locului, la vetrele noastre și aici află relele, ce bântuesc în trebile noastre și cu noi împreună chibzuesc asupra celor de făcut pentru delăturarea lor.

O astfel de sărbătoare am avut Duminecă, când Reuniunea și a ținut în comuna Săsciori a 15 a expoziție de vite de prăsilă, împreună cu împărțire de premii în bani. Preparativele pentru expoziție le-a făcut comitetul aranjator local din Săsciori, în frunte cu

parochul Ilie Moga și cu notarul Ioan Halalai, cum și fruntașii din celelalte comune admise cu vitele lor la expoziție. Mulțunită hărniciei acestui comitet, la expoziția din Săsciori reprezentați au fost cu vite locuitorii din comunele: Săsciori, Sebeșel, Loman, Răchita, Strugari, Căcova, Laz, Deal și Căpâlna. Va să zică toate comunele cuprinse în programul expoziției. Ca semn al îngrigirii, ce fruntașii o au față de populațiunea muncitoare și a iubirii și alipirii, ce o au către Reuniune, servește faptul, că la expoziție au participat preoții, învățătorii, notarii, primarii, cu un cuvânt întreagă inteligența din comune.

Expoziția a fost condusă de vice-prezidentul Reuniunii, dl Ioan Chirca, notar în Seliște, asistat de membrul din comitet Dr. P. Șpan, prof și de secretarul Reuniunii Vic. Tordășianu. Comisia economică comitatenză a avut de reprezentant pe dl prim-pretor I. Schöpp. Membrii absenți din juriu au fost înlocuiți prin dñi Dr. Ioan Miclea, pretor, G. Tătar, comptabil, Zavedeu Mureșan, paroch, George Fărcaș, Petru Androne, propr., Iulius Cz gler, veterinar, toți din Sebeșul săs., Ilie Moga, paroch, Săsciori, Nicolae Raica, codrean (Strugari), Vasile Sirdi, ec. (Deal), Nicolae Hința, par. (Sbișel). Raportor al juriului a fost numit secretariul Reuniunii Vic. Tordășianu. (Va urma.)

## Serate de-ale meseriașilor români.

Joi în 25 Octomvrie n. c., »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, a ținut a 10 a ședință literară din a. c. Din acest privilegiu presidentul nostru Vic. Tordășianu, ocupându-se de însemnătatea Reuniunilor de meseriași, scoate în relief meritele neperitoare ale protopărintelui Reuniunilor de acest fel, ale mult regretatului asesor conzistorial Nic. Cristea, carele cu 39 ani înainte a pus temeiul primei Reuniuni de meseriași la noi. Cu pietate și recunoștință trebuie să fie față de acest mare și nemuritor bărbat toți meseriașii noștri, căci exemplul lui urmat a fost de mulți bărbați luminați, de bărbați cu durere pentru clasa de mijloc și din alte centre

Muereea știți, mă rog ca, toate muerele — cari vreau să știu toate, îl roagă pe Mitru să-i spună și ei ce spune ghicitoarea.

»Spune rău — zise Mitru — »bărbatul d-tale vine cât de curând acasă«!

Muereea atunci în grabă ascunde mâncările pe unde poate, — aruncă hainele cele nouă de pe ea, — înbracă altele mai rele, ia furca în brâu și toarce, toarce, — că, vezi Doamne s'o găsească bărbatul lucrând, să nu poată bănuși nimic ce se întâmplă în casa lor, când el lipsește de acasă.

Și nu știu mai ghicit-a Mitru de când era el ceva, — dar' de astă-dată așa s'a întâmplat după cum a prorocit.

Bărbatul a sosit acasă, după cum a spus ghicitoarea și văzând om străin în casă la el, s'a mâniat foc, dar' îi trecu mânia aflând, că e un ghicitor mare, care, ghicește toate tainele omului.

Și ca să vadă cât e de ghicitor, îl roagă să-i ghicească și lui ceva!

(Va urma.) Petru O. Orăjan.

miți prin minciunile ce nascocesc). Numai prietene, auzi, dacă ajungem la Mariazell să te duci la popa să te spovedești, că prea multe spuseși de celea cu coadă...

Vă puteți acum închipui că ce față a schimbat sormanul țeran când a știut, că într'adevăr prietenul său de drum ar fi putut fi împărat dacă ar fi vrut, că tată-său a fost împărat, frate-său încă a fost și amândoi feciorii i-au fost și ei împărați.

Dar' e drept, că așa »glume« nu ori și cine poate face, cum i a părut lui că glumește principele Carol. Cărl. diec. Arad.

## „Slobozânia.“

— Poveste din popor. —

(Urmare).

»Nimica alta« — răspuse Mitru — decât să te milostivești a-mi da sălaș până dimineată. Sunt un vrăjitor și ghicitor mare; ghicesc tainele omului; chiar viu dela împăratul, unde am fost chemat, să-i ghicesc după

cine își va mărita fata, care, acum împlinește optsprezece ani.

I-a fost destul muerei cu atâta; căci, doar uitasem să vă spun, că, chiar și ea avea lipsă de un ghicitor, care să-i ghicească, că oare nimeri va draguțul ei pe care îl aștepta cu plăcinte, vin și carne friptă și mai cu friptă inimă de dorul lui.

Și s'a bucurat Doamne, muereea că, acum cu ghicitoriul în casă, n'are să se teamă, că-i va prinde bărbatul, căci doar' ghicitoriul le va spune despre urmele lui.

Muereea noastră acum voioasă de cele auzite dela Mitru se învoi a-i face pat să se culce după cuptor, ba îl mai înbiase și cu nește plăcinte mai arse, pe cari îi era oarecum rușine să le pună înaintea ibovnicului.

Când se aruncă Mitru însă în pat, nebăgând seamă să lasă pe traista cu corbul. Corbul atunci de durere începu a cloncâni, clonc, clonc!

Nevasta atunci curioasă voi să știe că ce face așa?

El îi spuse că, vorbește cu ghicitoarea!



din patrie, cum e Braşovul, Clujul, Seliştea etc. Ocupându-se cu tractatul intitulat «Din memoriile lui N. Cristea», publicat în Anuarul Reuniunii, dl Tordăşianu arată, că pe timpul întemeierii Reuniunii noastre meseriaşii români erau foarte reduşi la număr şi la anumite localităţi. Pricinile acestora nemuritorul Cristea le află în împrejurarea, că Românul agricultor din timpuri foarte depărtate era nu numai producător de material brut, ci şi confecţionator. Românul îşi făcea el însuşi încălţăminte, el îşi gătea din cânepa şi din inul sămănat, cultivate şi preparate de el, pânza pentru albituri; el îşi gătea din lâna oilor sale noişe şi pănură, pentru ca să facă din ea cioci, cioareci, suman, ţundră, bobou, şurte, cătrînţe, el din piei de oaie şi de miei îşi gătea cojoc, pieptar, căciulă. Astfel puţin mai rămânea din îmbrăcămintea românească să se adauge din partea pălărierului, culerului, ciobotariului şi a pânzarului de profesiune, fiindcă Românul şi Românca erau meseriaşi din firea lor. După încetarea lucrului din câmp, se începeau lucrările din casă, care îmbrăcau casa şi familia şi proveceau cu cele trebuincioase şi economia de câmp.

Cunoscând nemuritorul Cristea aceasta stare a lucrurilor şi convins fiind, că după trebuinţele recerute de timpul modern, un popor compus numai din economi şi slujbaşi, cum era până aci la noi, nu poate avea destulă putere de viaţă, s'a gândit că ce ar fi de făcut, ca şi poporul nostru să ajungă la neapărata putere de viaţă. Punând la o parte alurele «aristocratice», care începuseră a se vârti în societatea noastră, zice N. Cristea, «am cercat a mă învîrta printre clasele mari inferioare ale societăţii româneşti, şi am aflat, că preoţi deştepti şi cu iubire de popor au început a îndemna pe părinţi să-şi dea copii la meserii de acele, la care poporul nu ajunsese ca să le poată îndeplini cu aşa zisa industrie de casă.»

Drept mijloc ca meseriaşii români să-şi păstreze naţionalitatea şi să fie mândri de meseria lor, nemuritorul Cristea a aflat, că e calea însoţirii sau a Reuniunilor. Ajutat de nemuritorul metropolit And. br. de Şaguna şi de actualul episcop Nic. Popea din Caransebeş, — N. Cristea la 5 Maiu 1867 a constituit Reuniunea noastră cu 33 meseriaşi aflători în Sibiu. Dacă numărul meseriaşilor nostri din Sibiu s'areşte aproape zilnic şi dacă putem număra preste 15 Reuniuni de meseriaşi astăzi, toate se datoresc ostenelelor şi iubirei nemărginite, ce au viat în spiritul nemuritorului Cristea. Să fim deci cu pietate cu toţi faţă de memoria lui!

În cele următoare ocupându-se dl Tordăşian, de viaţa noastră din Reuniune, constată cu multă bucurie, că meseriaşii nostri sunt cu iubire şi multă alipire către acest aşăzământ, dovadă despre aceasta, că cei mai muţi membri după ce se depărtează pentru a lor perfecţionare în străinătate, nu întrelasă a ne vesti despre locul petrecerilor, despre ocupaţiunile lor, despre traiul ce-l duc.

Între altele relevează cum sodalul blănar de lux, dl George Dordea, care

acum petrece în Berlin şi a adus aminte nu numai de Reuniune ci şi de dsa. Dl Dordăa adevărat a confecţionat pentru presidentul nostru, drept dar de nuntă, o frumoasă perinută de divan din mai multe soiuri de piei de animale sălbatice, pe care a însoţito cu următoarea adresă:

*Onorate dle Tordăşianu!*

În urma celor ce aţi făcut pentru mine, trebuie să cugetaţi, că nu trece o singură zi fără să-mi aduc aminte de bine-facerea, de solitudinea binevoitoare, ba chiar' părintească şi de această ardentă voinţă de a face bine semenilor. De aceea văd cu cea mai vie plăcere sosind această învoire a vieţii D-voastră, care'm dă ocazia de-a vă mărturisii toată recunoştinţa mea.

Primiţi dle Tordăşianu pe lângă urări pentru fericirea d-voastră şi a onorabilei d-voastră soţie şi un mic cadou, anume o perinută de divan (canapea) formată din mai multe soiuri de piei din brânşa blănarului. Ştiu, că aceasta este o slabă expresie a recunoştinţei, ce vă datoresc, dar sper că omagiile mele vă vor fi cel puţin plăcute ca arătare adevărată a sentimentelor unui om, care are onoarea de a subsemna

Berlin 14 Octomvrie 1906.

recunoscătorul d-voastre îndatorat:

George Dordea,  
blănar.

După citirea prin dl notar S. Duca a protocoalelor şedinţelor administrative, din cari aflam despre căsătoria alor doi bravi membri, a d'or Iosivaş şi Turian cu dsoarele suror. Apolzan şi despre logodirea membrului din comitet, a dlui I. Părau, măestru croitor, cu dsoara Constanţa Băzdugh nă, s'a intrat în înşasi şedinţă literară.

Dl Iosif Bâldea, sod. pant., ne redă bine »Crezul jidanului«; dsoara Ana Sănu a plăcut în poezia »Ideal« de Cosbuc; dl A. Balomiri, sod. pant., a produs mult haz cu »Neamţul la bătaie«; dl L. Muntean cu vioara ne-a înviorat inimile; dl L. Boldor ne-a redat pe »Fulger« cu multă pricepere; dl I. Stanciu, zugrav, a fost neîntrecut cântândune mai multe arii; dsoara Anţa Praşca a fost draguţă cu poezia »Mama«.

La fine s'au sortat între participanţi 12 broşurele şi 2 călindare perpetue.

»Învîgător«.

## FELURIMI.

Societăţi româneşti în America sunt până acum 16, cari ocrotesc şi țin legătură între cei 40 mii români, câţi au trecut marea. Aceste societăţi sunt: »Carpatina«, în Cleveland cu 1500 de dolari; e cea dintâi. »Vulturul«, Homestead, 1500 dol., cea mai puternică. »Unirea«, Jungstown; »Transilvania«, South Sharon; »Carmen Sylva«, Cleveland; »Transilvania«, Indiana; »Unirea română«, Erie; »Învierea«, Martinsburg; »Ardeleana«, Ilasco; »Ardeleana«, Alliance; »Mureşana«, Harrisburg; »Tricolorul român«, Folausbee; »Dacia«, Newark; »Luceafărul«, Cleveland; »Olteana«, Filadelfia şi »Steaua română«, Indianapolis. Averele acestor societăţi face cam zece mii dolari.

## „Călimdarul Poporului“ pe 1907,

a apărut cu cuprins bogat, atât calendaristic-statistic, cât şi literar. Afară de partea calendaristică cuprinde statistica instituţiilor noastre culturale-bisericeşti-economice, (biserici, şcoli, reuniuni etc.) după cele mai noue date.

Partea literară bine îngrijită, cuprinde: Răspândirea Românilor Colinde. Preotul ca pascălitor (Anecdota). Despre răni (Din medicina populară). Împărăţie Țigănească (Anecdota în versuri). Cum trăiesc studenţii din Baj? Dzeu ştie (Poveste), apoi poesii populare, articole economice, poesii, glume ilustrate etc. şi *Răvaşul*, întâmplări de peste an dela noi şi din străinătate.

Călimdarul e împodobit cu multe ilustraţii, între cari amintim portretele Regelui şi Reginei României, al metropolilor Şaguna şi Meşianu, a dep. dietal Dr. Teodor Mihali, a poetului O. Goga etc. *Tărgurile* sunt în ordine alfabetică şi fără greşeli.

Preţul 40 bani şi 5 bani porto. Se află de vânzare la librăria »Foaia Poporului«, Sbiu (str. Măcelarilor nr. 12) şi la librăriele dela noi. Revânzătorilor se dă rabat convenit.

## Dare de seamă şi mulţumita publica.

### Din Laz.

Pentru biserica gr. or. din Laz, au contribuit următorii credincioşi aflători în America:

Vasilie Faur, Iacob Faur câte 5 dol., Dumitru Faur, Ioan Faur câte 10 dol., Achim Cucuian 4 d., Partenie Poinar 3 d., Vasilie Tecuţky 12 d., Nicolae Romoşan 2 d., toţi din Laz; Ioan Baboşi 1 d., Ioan Cugerean din Sebeş 1 d., Nicolae Lancrânjan 3 d., Ana Popa 1 d., Ioan Marta, Petru Marta, Ioan Todor şi Ilie Todor câte 50 c., toţi din Pianul interior; Vasilie I. D. Albu, Lancrâm 25 c., Paraschiva Peligrad şi Ilie Peligrad câte 50 c., Ilie Aldea 25 c., toţi din Seliste, Dumitru Branga din Poiana 25 c., Gavrilă Armean din Gârbova, Iacob Fulea, Gavrilă Crăciun şi Ştefan Armean câte 50 c., toţi din Gârbova, Dumitru Saroc din Veseud 10 c., Dumitru Cioca 25 c., Nicolae Suciuc şi George Suciuc câte 50 c., Gligor Muntean 10 c., toţi din Veseud, Nicolae Aleman 1 d., Petru Cioca, Irimie Mihu, Ioan Martin şi Ioan Mirion câte 50 c., Alexandru Măica 25 c., Ioan Roman, şi Nicolae Capăta câte 50 c. Ilie Radu, Dumitru Radu şi Ioan Rehovean câte 40 c., Nicolae Drăjiciu 1 d., toţi din Săsciori, Aron Caico 25 c., Ioan Stan 50 c., Nicolae Negrea 30 c., Ioan Dancu 50 c., Ioan Roşca 25 c., Pavel Dura, Ioan Dura şi Ioan Coman câte 50 c., Gligor Petru 25 c., Dumitru Pescariu 50 c., toţi din Dial, Gligor Moga, Gligor Cavocovean, Vasilie Vulc, Achim Foteldea şi Ioan Muntean câte 25 c., toţi din Răhău, Danil Cătean 50 c., Ioan N. Radu 50 c., Petru Vintilă 1 d., George Guţa, Ioan Oprea, Petru Opincariu, Nicolae Fărcaş, Nicoleta S. Oprea şi Nicolae I. Oprea câte 50 c., toţi din Sas-sebeş, Petru Ilie Morariu 2 d., din Laz, Ana Popa 1 d., Ioan Marta şi Petru Marta câte 50 c., Ioan Todor 30 c., Ilie Todor 50 c., Nicolae Păsoiu 10 c., Coman Schibri, toţi din Pianul interior, George Popa, Petru Blaga şi Ioan Stănilă câte 25 c., Martin Alzner şi Ana Alzner câte 50 c., toţi din Reciuc, Nicolae Rohar



Ana Rohan, ambii din Șaeș, Toma Todor și Vasile Todor, câte 25 c., Danil Todor 50 c., toți din Lamcrâm, Ana Kubilartye Slovac 25 c., Ioan Macaveiu, Cacova 50 c., Vasile Sendrescu, Castău și Ilie Moldovan, Mercurea câte 25 c., Solomon Baci 40 c., Ioan Cătană 25 c., ambii din Vinerea, George Pescariu, Pian 50 c., Aron Popa, Carpinis 25 c., Ioan Roman 50 c., Nicolae Capătă 50 c., Pavel Matean 1 d., Ilie Radu 40 c., Traian Aleman 1 d., Ioan Bunea 50 c., George Faur 2 d., Ilie Suci, Ilie Dragiciu și Ioan Luca, Ungur câte 1 d.

Comitetul parochial exprimă mulțumita sa tuturor cum și lui Vasile Faur pentru această colectă.

Comitetul parochial prin:

Ioan Miha,  
paroch.

## NOUȚĂȚI.

**Viriliști români.** Numărul viriliștilor români în comitatul Timiș pe anul 1907 este de 19.

— În orașul Sibiu sunt 14 viriliști români, între cari »Asociațiunea«, »Albina« și câteva fonduri consistoriale.

**Deraiere de tren.** Luni în 5 l. c. la stațiunea Apold a deraiat locomotiva și vagonul de poștă a trenului, ce mergea dela Vințel de jos la Sibiu. Locomotiva s'a stricat. Trenul a fost dus de o altă locomotivă și a sosit la Sibiu cu o întârziere de 4 și 1/2 ore.

**Doamna Emiliă Rațiu** văduva răposatului Dr. Ioan Rațiu, prez. fostului comitet național, a fost primită împreună cu fca sa Felicia în audiență la palatul din Sinaia. Regele și Regina le-au primit foarte atabil.

**Zaharie Bărsan la noi.** Cunoscutul și valorosul nostru artist dramatic, care în vara trecută a dat reprezentații teatrale succese aproape în toate orașele și orașele-românești dela noi, încântând publicul românesc, va da iarăși reprezentații în câteva locuri, în decursul lunilor Noemvrie și Decemvrie, anume:

Sâmbătă 10 și Duminecă 11 Nov. n. a dat doue reprezentații în Blaj; Sâmbătă 17 și Duminecă 18 Nov. n. va da în Sibiu; Miercuri 21 Nov. n. în Orăștie; Sâmbătă 24 și Duminecă 25 Nov. n. în Arad; Sâmbătă 1, Duminecă 2 și Marți 4 Dec. n. în Oravița; Duminecă 9 și Luni 10 Dec. n. în Abrud; Sâmbătă 15 și Duminecă 16 Decemvrie n. în Brașov.

Să vor juca piesele: »Năpasta« de Caragiale. — »Sluga la doi stăpâni« comedie. — »Mărioara« idilă dram. — »Instinctul« dramă. — »Între 4 ochi« comedie. — »Marinarul« dramă etc.

Scopul acestor reprezentații este, de a se aduna suma de lipsă ca dl Bărsan să poată petrece câva timp pentru studiu în Italia, în trupa vestitului actor dramatic Novelli.

Credem, că publicul nostru va tinde mână de ajutor vrednicului nostru artist spre ajungerea acestui nobil scop, luând parte la reprezentanți și dând chiar suprasolviri. În deosebi atragem luarea aminte a țeranilor noștri din jurul orașelor amintite, îndemnându-i a lua parte la reprezentațiile frumoase ale dlui Bărsan, cași cari rar mai pot vedea.

Cei cari — neputând lua parte la reprezentații — ar dori să sprijinească pe artistul nostru, sunt rugați a trimite contribuțiile lor benevole la adresa revistei »Lucașul«, Sibiu, (Nagyszeben), Schevisgasse 2.

**Natura face mari servicii omenimii,** dându-ne mijloacele de ajutor contra la atâtea boale. Unul din cele mai bune mijloace, ce ne ofere marea, este uleiul de pește, care însă are desavantajul, că are gust respingător. În

forma ei »Emulsiunea lui Scott« este gustuoasă și ușor de mistuit și toate însușirile vindecătoare și dătătoare de putere ale uleiului de pește sunt nu numai cuprinse în emulsiunea Scott, ci încă mai cu efect. Emulsiunea Scott se nu lipsească din nici o casă. Să capătă în toate farmaciile.

**Gara căilor ferate dela Teluș** fiind prea mică, direcțiunea căilor ferate ungare a hotărât să o mărească. Spre acest scop s'au preliminar 300 mii cor. Lucrările de zidire s'au început deja și în vara viitoare vor fi gata.

**Societatea »Alexi-Șineal«** a teologilor din seminarul român gr.-cat. din Gherla s'a constituit alegându-si oficialii și comitetul redacțional și de revizuire. Președinte a fost ales Ceciliu Demian, cler. c. IV.

**Al 99-lea!** Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit ajutorul statutar după membrul răposat Lazar Băcilă, fost coperitor de case.

Acesta este al 99-lea caz de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare Sibien.

**Curs practic de limba maghiară** pentru clasele I, II și III ale scoalei primare, de Iuliu Vuia, inv. Prețul 50 bani. Să capătă în Arad, la tipografia diecesană și la autor în Comlăușul-mare.

**În loc de câștig — pagubă.** Pescarii din Fiume au prins zilele trecute o balenă, care avea lungimea de 7 m. Pescarii s'au bucurat, de oarece deregătoriile de mare dau premiu acelor, cari prind astfel de monștri de mare. Ei au scos balena cu mreja la țerm, dar în minutul acela balena dracului s'a aieptat odată, a rupt mreja și sărind în mare, a dispărut în valuri. Bieții pescari au ramas și fără premiu și cu mreja stricată.

**Bucuria economului** este înfăptuirea de bine nutrite a vitelor sale. Prin aceea, că dăm regulat praful de Kornenburg a lui Kwizda pentru nutrirea vitelor, aceasta ușor se poate realiza. La lipsa de poftă de mâncare, îmbunătățirea laptelui, la cele mai multe atecțiuni a organelor de respirație și mistuire, nu există un ajutor mai bun. Să fim atenți la marea de scutire și să cerem apriat praful de Kornenburg al lui Kwizda pentru nutrirea vitelor din farmacia cercuală din Kornenburg lângă Viena a lui Francisc Ioan Kwizda, furnizor de preparate veterinare ces și reg. austro-ung. reg. rom. și princ. bulg.

**Petrile de splină** cauzează mari dureri și suferințe. Apa amară »Franc. Iosif« se folosește de mulți medici și profesori contra acestui rău, cu succes escelent. — — — Pământul are ascunse comori naturale enorme. Să luăm deci în toate casurile, când avem scaun greu apa amară naturală »Franc. Iosif«, care nu atacă intestinalele și la folosirea zilnică are efect escelent.

**Pentru cei arși din Deda.** Am scris zilele trecute despre groaznicul foc întâmplat în comuna Deda (com. Murăș Turda) în care preste 60 familii rămaseră în drum, fără cea mai mică bucată de pâine și iată aceasta groază știre a ajuns până la urechile Prea iubitului nostru Monarch »Francisc Iosif I.« care și de asta dată a dat dovadă despre iubirea cea mare, ce o poartă ca un părinte bun față de fii săi și s'a îndurat, a dăruia din cassetta Sa proprie pentru cei păgubiți prin foc suma de 2000 (două mii) de coroane, care sa împărțit la 31 familii.

Au mai dăruit apoi pentru cei păgubiți: Escelenția Sa archiep. și metrop. Ioan Meșianu din Sibiu 300 cor.

Dl Iosif Popescu, directorul institutului »Murășana« a mijlocit dela acest institut 100 ferdele de cucuruz. Dl Iosif Popescu este fiul acestei comune. Cucuruzul s'a împărțit la 53 de familii.

Dl Urmânczi Iános mare proprietar și neguțător de lemne în Toplița-Română a dat

suma de 100 coroane, care s'a împărțit la 17 familii.

Toate aceste sume s'au împărțit fără deosebire de confesiune și naționalitate la toți cei păgubiți prin foc.

Subscriții în numele celor cari s'au împărțit de aceste daruri aducem și pe aceasta cale cele mai călduroase mulțămite Prea marimoșilor donatori. — Leon Popescu preot. Gregoriu Ceontea învățător.

**Familie întreagă sub roatele trenului.** Economul Adam Horvath voind să treacă cu soția sa și cu fiul său peste podul calei ferate de lângă stația Nagy-Szaláncz, (Ungaria) au fost surprinși de trenul ce venia dela Cașovia și sfârtecați. Mama și fiul au murit pe loc, tatăl a mai trăit câteva ceasuri.

**Laptele de crastaveți** veritabil al farmaciului Balassa este cosmeticul cel mai cu efect, care după cum dovedește experiența, este indispensabil pentru ori ce damă. În câteva zile, după 2—3 ungeri netezește și face fină pielea obrazului și depărtează total pistrii, bubițele, sgrăbunțele etc. și ori ce necurățenie din obraz, fără ca să fie spre stricăciunea pielii. Sticla 2 cor. la ea săpun de crastaveți 1 cor. pudră 1 cor. 20 bani în farmacia lui Balassa K. Budapesta Erzsébetfalva. Să capătă în Sibiu la farmacia I. C. Molnar. Depozit de vânzare și expediție Cornel Balassa în Budapesta strada Andrassy 47.

**Convocare.** Despărțământul Bia-D.-Sămartin aparținător »Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din archidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș« în înțelesul § lui 21 din statute și a concludului luat în adunarea precedentă de primăvară, și va ținea: Adunarea generală de toamnă la 17 Nov. a. c. st. n. în școala gr.-cat. din comuna Boziaș (Borzás) la care adunare onorații domni preoți ca directori scolastici, membri fondatori, ordinari și ajutători, precum și aceia cărora le zace la inimă cauza învățământului confesional, prin aceasta cu toată onoarea sunt invitați. Spini la 5 Nov. 1906. — Ioan Ignăț, președinte.

**Din Feldioara-săculaseă.** În Feldioara-săculaseă (com. Turda-Arieș) — cum ni-se scrie — în una din nopțile trecute pe la 11 ore nește făptuitori au spart prăvălia dlui Vicențiu Banca și au furat 36 de coroane. Lucruri de aceste până acum nu s'au întâmplat, măcar că înainte în locul acesta a fost un ungar, care foarte rău s'a avut cu mai mulți din comună, fiind comuna românească.

— Tot în comuna aceasta s'a spânzurat în săptămâna trecută un om de 74 ani. S'a dus în grajdurile contelui Zichy István și acolo s'a spânzurat.

**Pentru biserica din Boz.** Fruntașul proprietar și comerciant din Tilișca, domnul Stefan Bratu, îndemnat de exemplul altor donatori ai sfetei noastre biserici din Boz, a binevoit a contribui la zidirea bisericii noastre susamintite suma de 10 cor. (zece coroane) pentru care dar frumos subsemnatul îi exprim și pe calea aceasta cele mai călduroase mulțămite. — Ioan Stângu, paroch gr.-or.

**Cu inspecțiunea de stat** și vizitarea gimnaziilor gr.-or. române din Brașov și Brad și a realelor infer. din Brașov, a fost încredințat pe anul curent școlar Kuncz Elek, director suprem cercual în Cluj.

**Cartea engleză: Românul amerloan,** atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, se poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.



**Concurs dela „Asociațiune“.** »Asociațiunea« pentru literatura română și cultura poporului român va da pentru anul școlar 1906—1907 un stipendiu de 200 cor. din »Fundațiunea Georgiu Boieriu« din Vad pentru un elev de naționalitate română, ce urmează la vreuna din școalele medii din patrie, având preferință în înțelesul literelor fundatiionale, rudele fericitului fundator.

Cererile pentru acest stipendiu se vor înainta Comitetului central al Asociațiunii în Sibiu (Nagyszeben) str. Morii Nr. 6, până la 1 Ianuarie 1907 st. n. Însoțite de următoarele acte: a) Certificat de botez, b) Certificat de pe anul școl. 1905/6, c) Certificat de pauperitate, d) Actele cari se constată înrudirea cu fericitul fundator. Cererile înrate după termenul de 1 Ianuarie 1907 nu vor fi luate în considerare. Sibiu din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«. Iosif Sterca Șuluțu, prezident. Oct. C. Tăslăuanu, secretar.

† **Dimitrie A. Laurianu**, profesor și distins gazetar etc. a reposat Miercurea trecută în vîrstă de 60 de ani în București. Reposatul a fost fiul învățatului filolog și istoric Aug. Treboniu Laurian, de origine din Ardeal și așa zătat în București.

**Cununie.** Joi, în 8 Noemvrie n. crt. (ziua sf. Dumitru) și-a sărbătorit cununia religioasă în biserica catedrală din Sibiu dsoara Elena Cunțan, profesoară a școlii civ. de fete și fida dlui profesor seminarial Demetriu Cunțan cu dnul Eduard Brabec, c. și r. locotenent și profesor la școala reală sup. de stat din Tropa. Mirii, în loc de anunțuri de căsătorie, au dăruit 10 cor. fondului »Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sêrace«.

† **George Missail**, prezidentul societății »Transilvania« din București pentru ajutorarea cu stipendii a tinerilor ardeleni, a reposat în București, în vîrstă de 71 de ani. Reposatul a fost un fruntaș al Românilor din România, a ocupat deregătorii înalte, a scris mai multe studii; a fost un sprijinitor mare al Românilor din Ardeal.

**Cel mai bun dar de Crăciun pentru băieți.** Un suces uriaș a ajuns în deceniile din urmă un mijloc de joc și ocupație pentru băieți, care în forma s'a esterioră e puțin pretensiv, care însă întrunește așa de bogate avantagii față de toate jucăriile, încât îi se poate atribui de fapt o naltă valoare durabilă. E vorba adevărat de castenele de petricele de edificat - Anker ale firmei F. Ad. Richter e Cnie, furnisori reg. de curte și camerali, Viena, I. Operngasse 16 În timpul progresului pe toate terenele tehnice e în adevăr de valoare, dacă deja la copii se deșteaptă simțul pentru formele frumoase și că aceasta în mod așa de perfect nu se poate ajunge prin nici un alt mijloc de ocupație, ne dovedește o privire asupra proiectelor de formă deservită cari începînd de la ușor; progresează încet spre mai greu. Petricelele sunt lucrate foarte curat și fac posibil băiatului o așzare ușoară și sigură. Un avantaj de prețuit al castenelor este mai departe și aceea, că nu se pot nimici, fiindcă pietrele perdute se pot ori când înlocui și castenele însele prin cumpărarea de castene de întregire și castenepod-Anker, se pot mări după plan. O novitate drăguță sunt escelele jocuri de așzat »Saturn« și »Meteor«, cum și aparatele de vorbit și operele de muzică ale lui Richter.

**Pedeapsa de moarte.** Camera franceză a hotărît ștergerea pedepsei de moarte. Cea mai grea pedeapsă pentru criminali va fi tămișă pe viață, cu cel mult 6 ani închisoare în celulă separată.

**Proces pentru „Deșteaptăte Române“** Treisprăzece țărani Români din Măgherat (I. Arad) au stat pe banca acuzaților la tribunalul din Arad petru că ar fi cântat »Deșteaptăte Române«, Apărător a fost adv. Dr. St. Pop. Procesul a fost însă amănat, deoarece toți martorii citați au mărturisit că acușajii au

căntat cântecul »Calcă Române« și nu »Deșteaptă-te Române« și că jandarmii s'au purtat brutal cu ei. Tribunalul a amănat pertractarea având lipsă de martori noi.

De altcum »Deșteaptă te române« e iertat să se cânte.

**Serbare Rakoțiană în Sibiu** a aranjat partidul independist și dela 48 Duminecă, în 11 l. c. S'au ținut mai multe vorbiri, între cari amintim vorbirea profesorului Dr. Szöcs Géza despre »poesia kuruczilor.« Cel din urmă vorbitor a fost oficialul de poștă Szamosfalvi Miklos, care în frumoasa și însuflețită vorbire despre Rákoczi și timpul său, a amintit și despre Români, cari în unele părți (Maramurăș, Baia-mare, Turda etc.) încă s'au luptat sub steagurile lui Rákoczi, pe cari stătea scris »Pro patria et libertate«.

Di Szamosfalvi s'a exprimat favorabil despre Români, accentuând, că atunci s'au luptat Români cu Ungurii împreună și cântecurile kuruczești sunau pentru toți, cum toți luptau pentru libertate. Aceste sunt adevăruri istorice și auzim, că la unii din Maghiarii de aici nu le-a plăcut aceasta, și zic, că dl Samosfalvi a prea lăudat pe Români. Aceștia sunt așa numiții »gyásmagyarok«.

**Aberațiuni.** În »Gazeta Trans.« de Joi, 8 Noemvrie n. c. a apărut o corespondență din Seliște, în care corespondentul cu totul pe nedrept calomniază aceasta comună fruntașă românească și răpit de un pesimism estrem trage în nămol toate așezămintele culturale, economice etc. ale înfloritoarei comune. După ce le dă gata pe toate, anunță peirea Seliștei, ca odinioară Sodoma și Gomora. Sermanii Selișteni!...

Dar' corespondentul nici cu aceasta nu se mulțumește, ci înfrică pe cetitori să încunjure pe departe aceasta comună, deoarece în clădirile pompoase ale ei »se sălășluiesc conștiinți urite, umbre macabre, răufăcători, uci-gași« ... Doamne ferește.

Regretăm că »Gazeta« a dat loc acestor aberațiuni și neadevăruri struntate, cu toate că și redacția ziarului își face rezervele în o notiță, părăndu-se că »prizma prin care corespondentul vede stările din Seliște, este foarte pesimistă« — iar' noi adaugem — și răutăcioasă.

**Nenorosire de tren.** În 30 Oct c. s'a întemplat o nenorocire de tren la Agârbiciu (I. Copșa). Trenul ce venea dela Sibiu a lovit o căruță cu doi cai și cu un om cu o femeie în ea. Căruța intrase pe șini, nefiind slobozită rampa. Trenul a aruncat-o departe și a omorît un cal. Oamenii au scăpat cu viață.

**Osândită la moarte.** La curtea cu jurați din Bistrița a fost osândită la moarte femeia Nastasia Manlup din Zagra, că și-a otrăvit bărbatul și a încercat să otrăvească și pe feciorul său și pe noru-sa, cari însă au scăpat de moarte. Apărător a fost vrednicul avocat din Bistrița, Dr. Victor Onișor.

În cercurile juriștilor se discută că tribunalul n'ar fi aplicat corect pedeapsa de moarte în lipsă de dovezi directe — scrie »Rev. Bistriței« și așa se poate că pedeapsa se va schimba.

**La fondul Victor și Eugenia Tordășianu** pentru înzestrarea fetelor sêrace au mai dăruit: T. V. Gheaja protopresbiter în Hațeg pentru sine cor. 5 și pentru nepoatele sale Olimpia și Elvra Gheaja câte 1 cor., în total cor. 7; Il. Sa dl Dr. Alexandru Mocsony de Foen, mare proprietar, Bichiș, cor. 20; Dr. George Ciuhandu, referent școlar Arad, 2 cor.

**Focuri.** Statistica focurilor din Septemvrie arată, că prin focuri s'au făcut pagube în luna Septemvrie de 5 milioane și 100 mii cor. Mai mari focuri au fost în Ungaria nordică, iar pe la noi în comitatele Timiș, Torontal și Bihor.

— În Bucium (țara Hațegului) a ars casa economului Jian, cu toate zidirile economice și roada adunată

**Primar falsificator de bani.** În piața Beiușului umblau de câțva timp mulți bani răi. La tîrgul de săptămîna din zilele trecute primarul orașului a fost prins de gendarmi tocmai când voia să plătească cu bani falși; se crede, că are soți. Numele lui este Kádár Sándor.

**Teatru.** În teatru german de aici și săptămîna aceasta s'au dat piese alese, unele repetite și cu deplin succes, ceea-ce face onoare trupei dlui Leo Bauer. Astfel s'au dat piesele: »Der Privatdocent« (Marți), »Drei Erlebnisse« (Miercuri), »Die Landstreicher« (Joi) și clasică piesă »Romeo și Iulia« de Shakespeare (Sâmbătă).

Duminecă d. a. se dă piesa »Scherlok Holmes« iar' sara se repetează comedia »Die lustige Witwe«.

## A lua un leac

care are numai un efect trecător, e tot așa de fără scop, ca a bate cu biciul un cal ostentit. Cu totul altcum e însă dacă iai un leac, cum e Emulsiunea Scott, care constă din cel mai bun oleu de pește, combinat cu hipofosfit de var și natron, și care reînviorează repede întregul corp și-l înțărește în mod durabil, așa că în scurt timp perde orice aplicare spre slăbire și procură sănătate robustă, energie nouă. Ca mijloc de întărire pentru copii slăbuți sau reconvalescenți Emulsiunea Scott e incomparabil mai cu efect și mai vindecătoare decât oleul obicinuit de ficat de pește.

Pentru veritabila emulsiune a lui Scott garantează semnul adaus aici, un pescar care duce pe spate o știucă mare.



Cu provocare la aceasta foaie, trimițând înainte 75 fil. în marce postale, servește cu sticlă de model

Dr. BUDAI EMIL, »Stadtpotheke«  
Budapest IV. Vá. zi-utca 34/50.

Prețul sticlei originale coroane 2.50.

Să capătă în toate farmaciile. 24 1—2

Să poată căpăta în tot locu!

**Kalodont**

68 86—42 a lui Sarg

oremă de dinți neînăunjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

## POSTA REDACTIEI ȘI ADMINISTRATIEI.

G. P. în Armeni și M. Dr. în Bis. Albă. Terminul a trecut. Vă rugăm a trimite obligamental (2 cor. 20 bani) cât mai curînd.

Leonil și »Petrol«. Mulțumite. Ceva am scurtat, neavînd loc mult.

N. P. în S—s Continuăm și acum, dar' așteptăm împlinirea celor promise de superioritățile bis.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer

**Granz Josef**

Apa amară este singurul mijloc natural de laxat, plăcut de luat.



# Astma,

Cei îmbolnăviți de catar de plumâni, sângerare de plumâni, boală de plumâni, durere de stomac

să-și ia atâta timp și să examineze scrisorile de mai jos, cari dovedesc vindecarea. Acesta e numai numărul disparent a celor-ce sosesc în continuu. Să publică fără nici o observare, de oare-ce experiența ne arată, că publicul suferind își știe face el însuși mai bine opinia sa. Estrasele de scrisori, abstrăgând dela unele mici modificări stilare, sunt publicate verbal, dar' cu lăsarea afară a mulțumitei și a criticei asupra curelor fără rezultat de mai nainte. Scrisorile originale se pot vedea și ar fi foarte de dorit, ca cât mai mulți să o facă aceasta. Autoritățile au făcut-o deja. Abaterea dela adevăr, fără privire că aceasta se referă la introducerea sau la descrierea vindecării, care-i urmează, ar cauza mare pedeapsă. Ca laicul să poată afla la timp, deja la cel mai mic simptom, ajutor, fără să aștepte desvoltarea morbului, înșirăm aci **simptomele**, cari obvin mai des: tuse, care întărită adese la vomare. Scuiptat uscat. — Înțepătură în piept și spate. — Simțire de greutate pe umeri. — Asudări noaptea. — Mâni și picioare de obicei reci. — Greutate de respirație. — Respirația e urmată mai târziu de sunet șuerător și răgușit. — Scuiptare de sânge. — Bătăre de inimă neregulată, adese-ori tare, împreună cu un mare simț de frică. — Durmire puțină. — Mistuire slabă. — Pentru continuarea curei e de lipsă descrierea punctuală a rēului, trebuie spus, care e ocupația și că răci sunt picioarele. — Adresăm așa:

## Institut de cură „Spiro Spero“ Dresden-Niederlössnitz, Schulstr. 124/b.

### Astma și boale de inimă.

Imi lau voia a Vă comunica, că m'am însănătoșat deplin. Nu mai am greutate de respirat, pot dormi și am câștigat în greutatea corpului earăș 3½ kgr. De aceea nu pot întrelăsa a nu Vă exprima prin aceasta adănea mea mulțămītă pentru sfatul bun al Dv. Cu stimă recunoscătoare sunt

George Kaschan ki, morar sup.  
in Ebenfurt, Austria-inf.

De multe-ori am voit să Vă scriu, spre a Vă face cunoscut, că cura Dv. 'mi-a ajutat estraordinar de mult. Boala mea de astma a început înainte cu 3 ani prin influența și bronchitis.

Vă rog acum despre însănătoșarea mea a amintii în scriptele Dv., de oare-ce curei Dv. am să mulțămesc bunăstarea mea de acum. A Dv. recunoscătoare Mathilda Hüb-ehman, veduvă de comisar sup. ces. și reg., Viena, XIII. Hintzerquai 175.

Prin aceasta Vă exprim sincerile mele mulțămite, pentru cura importantă, rațională. M'ati restabilit radical. Vă pot de nou asigura, că în vieța mea nu m'am simțit nici-odată așa de sănătos, viou și vesel și nu eram așa capabil de prestațiune, ca acum. Imbunătășirea durează și în timpul din urmă am făcut probe grele, am întreprins marșuri de câte 12—14 ore, totul fără oboseală, fără bătaie de inimă și fără lipsă de respirație, care mă copleșea mai nainte. Al Dv. stimător Anton Valentin, Viena II/8 Vorgartenstr. 205.

Vă fac cunoscut, că boala mea s'a îndreptat mult și că acum imi pot vedea de lucru, ca mai nainte. Pot respira mai ușor și nu mai am așa dese bătăi de in mă. Apăsarea în laturile umerelor a dispărut, apăsarea de piept încă a devenit mai ușoară.

Al Dv. cu stimă

Carol Leiter, Gutramsdorf I. Viena, Josefigasse 231.

### Astma, catar bronchial, catar de nas și de gât:

Sunt deplin curat de boala mea, ea s'a ivit cam cu 5 ani înainte. S'a manifestat prin greutate de respirație în măsură mare, cari se iveau cu deosebire la culcare și urcare de dealuri, apoi aveam picioarele reci, fluierare la rēsuflare, cum și tuse seacă. Am consultat pe mai mulți medici, dar' nu s'a arătat nici o îmbunătășire. Atunci am aflat, acum doi ani, despre institutul de cură „Spiro-Spero“ și m'am adresat la el. Mulțămesc foarte pentru osteneala institutului de cură, pentru care am avut să dau puțină remunerare. Cu distinsă stimă Iosif Luksch, pietrar, Innergefild, posta Aussergefild (Böhmerwald).

De subscrisul prin aceasta se constată, ca Iosif Luksch, pe care il cunoaște personal, înainte

cam cu doi ani a fost foarte greu bolnav, prin cura prescrisă de institutul „Spiro-Spero“ a fost vindecat și acum e deplin sănătos.

Oficiul comunal Innergefild. A. Weishäupler, primar.

Eu aveam deja de ani de zi'e răci picioarele și mânilor, și la fiecare schimbare a vremii sufeream de guturaiu strășnic, de insomnie și tuse seacă și mai adaugându-se și lipsa de apetit, s'au însoțit și o influență veementă, cum și atacuri aspre de astma, încât adese-ori gândeam că mă nădușesc în pat. După o folosire de 3 săptămâni a curei d-voastre, sunt vindecat deplin de boalele mele. De aceea mult mesc și institutului pentru oboseală și atențiune. Cu distinsă stimă Ana Ranner, proprietară de casă în Tragöb, Stiria.

După câteva răci mari în iarna trecută sufeream de catar bronchial și mare lipsă de respiru, afară de aceea mă chiruia tusa și guturaiul în măsură mare și sufeream și de catar de vârful plumănilor învechit, care nu era curat în regulă. Prin aceasta eu dau institutului de cură „Spiro-Spero“ publice atestatul, că acela m'a eliberat cu cura sa nu numai de o boală grea și suferințe insuportabile, cari poate după bolire îndelungată m'ar fi dus la oștiă și la moarte timpurie, nu numai 'mi-a redat sănătatea, ci a făcut din mine un om cu mult mai tare, mai vînjos, de cum eram mai nainte.

Cu distinsă stimă Anton Valentin, Viena.

### Boală de plumâni, catar de gât, sângerarea plumănilor, boală de piept:

Am suferit peste 10 ani de catar de plumâni învechit. Părinții mei susțin, că eu ca copil mic nu am fost o zi măcar sănătos, ei au folosit toate mijloacele, ce li-s'au sfătuit, dar' toate înzadar. Atunci am cetit în o foaie despre institutul de cură „Spiro-Spero“, la care m'am adresat numai decât. Am început cura și după 8 zile am putut să zac în pat întins și a dormi toată noaptea, flegma se disolva ușor și era tot mai puțină, până ce dispărut total. Eu imi exprim institutului de cură mulțămītă mea adancă. Gavril Rossmarin p. adr.: dlui Lanz, hotel Stadt-Wien, Linz. Austria-sup. Volksgartenstr. A. 34.

M'am bolnăvit în catar de plumâni, fiind silit a sta în pat 3 săptămâni. Incepu să tusească și imi perdui și apetitul, aceasta a durat doi ani întregi. Părinții mei erau desperați, crezând, că mă vor perde, eu eram așa de slab și galbin la față. Atunci am cetit în ziare despre institutul de cură „Spiro-Spero“, m'am adresat numai decât la acela și după 14 zile de cură au simțit deja cu cea mai mare bucurie, o îmbunătășire. După o cură de 3 luni devenii de nou viou și putui a-mi vedea de lucru, ceea-ce o fac și până azi. Cu deosebită stimă Iuliana Antonī, lucrătoare în fabrică, Viena X. am Wienerberg 4.

Cu mulțămītă mă simt obligat a Vă scrie și nu pot a Vă împărtăși altceva, decât că sunt sănătos, că am zilnic scaun, ceea-ce în decurs de 5 ani nu s'a întâmplat, și nu mai am nici tuse. Voiu recomanda cu căldură cura Dv. la toți cari sufer de asemenea boale. Cu distinsă stimă a Dv. recunoscătoare Maria Pilgmajer, Hetzmannsdorf 18, posta Wullersdorf, Austria-sup.

Vă împărtășesc, că eu sufeream de 3 ani de durere de plumâni și astma. Am folosit cura Dv. am urmat-o foarte conștient și am ajuns cu ea la rezultate de necrezut. Cu deosebită stimă Ludovic Zello, sticlar, Pirano, Istria.

Vă trimit mulțămītă mea. Boala mea a fost cu deosebire durere de piept, de stomach și astma, cum am scris mai nainte. Cura Dv. m'a făcut de nou sănătos deplin, eu pot să-mi isprăvesc de nou lucru, ca mai nainte. Mă voiu nusi, a recowanda la toți suferinzii institutul Dv. de cură. Ignat Grumböck, Diesendorf, P. St. Leonhardt a. Forst, Austria-inf.

### Boale de stomach, intestine și rărunchi

Am suferit de boală de stomach și intestine și durere de stomach, cari 'mi-au cauzat timp lung multe dureri și nēcazuri. N'am putut de loc lucra, având în trup multe dureri; și somnul dispăruse. Prin cura Dv. am fost vindecat de toate aceste boale, pentru cari imi exprim sincerile mele mulțămite. Andreas Pivetz, Fernitz, cerc. Graz.

Mulți ani am fost greu bolnav de o durere de stomach și intestine. Atunci cunoscu prin un ziar institutul de cură „Spiro Spero“, la care m'am adresat numai decât descriindu-mi boala. După câteva săptămâni de cură starea mea s'a îmbunătășit mult și după 6 luni. m'am vindecat deplin. Cu distinsă stimă Ladislau Kropelniki, secretar orășănesc, Mikolaiov I. Dinester (Galiția).

Vă fac cunoscut, că durerea mea de stomach și intestine a dispărut total, am zilnic scaun regulat și pot mânca ori-ce și somnul încă 'mi e bun. Vă sunt de mii de ori mulțămitor, că 'mi-ati ajutat și voiu recomanda cura Dv. la toți suferinzii asemeni. Franc. Tastl, servitor sign., Klein-Schwechat lângă Viena, Nr. 135.

Cura Dv. imi face foarte bine. Am căpăt în greutate până acum 4 kilo și am observat efect mulțămitor și în starea puterii și dispoziție. Apetitul și scaunul sunt mai bune și regulate, plinul împovorător și multa flegmă au dispărut. Mă simt deplin bine și pot zice, că în boala mea de 9 ani n'am dat de nimic, ce s'-'mi aducă în timp așa scurt o îmbunătășire, ca cura Dv. și o voiu recomanda fiecăruia cu mare mulțămītă. Cu mulțămītă sinceră Ioan Aigner, Stokerau, Austria-inf., Mannhardtstr. 49.

259 1—1

## Candidat de avocat.

Subscrisul am lipsă de un **candidat de avocat** cu praxă foarte bună, capabil a conduce cancelaria, lucrând și în cauze mai compliate independent.

De sine înțeles în limba maghiară are să concipieze fluid și să o poseadă deplin și în graiu viu.

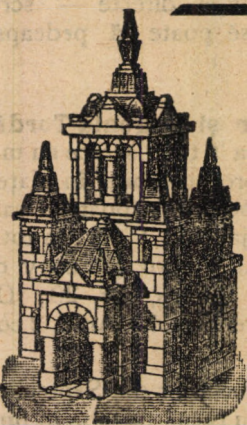
Mai departe primesc și un cancelist pentru a provedea lucrurile mai mici fără îndrumări, pretinzându-se de altcum și dela dînsul cunoștința limb-i române și maghiare.

Reflectanții își pot ocupa locul pe lângă condițiuni favorabile — imediat.

Dr. Mátyás Lázár, avocat

251 2—3

Sibiu, str. Ureziului 11.



## În fine cel adevărat!

Așa vor esclama unele mame, văzând pe copii lor cuprinși de bucurie a se juca cu petricelele de edificat din castenele-Anker donate lor și văzând, că sub mânilor lor mici se fac tot mai frumoase zidi-i. Și dacă mai departe au observat, ca copiii alte jucării le lasă să stea nefolosite în unghiu și se ocupă numai cu minunatul joc de edificare-Anker, atunci zic cu drept:

## Castenul de petricele de edificat ANKER

este darul nu numai cel mai instructiv, dar' și cel mai ieftin. De aceea nu se poate îndestul de întetitor a se recomanda tuturor mamelor, cari vreau să facă experiențe favorabile cu darurile lor de Crăciun, a lăsa să li-se trimită grabnic dela F. Ad. Richter & Co., furnisor de curte ces. și camerali în Viena, I. Ope ngasse 16, lista mai nouă de prețuri asupra castenelor de petricele de edificat-Anker și a jocurilor mai nouă de așezat ale lui Richter, ca în deplină liniște să poată alege castenul cel mai potrivit. Lista de prețuri bogat ilustrată cuprinde o descriere precisă a fiecărui casten și o expicare a ordinei geniale de întregire, prin ceea-ce se face posibil, a întregi după plan fiecare casten de petricele de edificat-Anker.

245 1—1

La cumpărare se fim atenți la marca de scutire Anker.



Cine suferă de podagră, reumă, ischias, se cumpere o sticlă de

## Fluid de podagră al Dr. E. M. Flesch

care vindecă sigur podagra, reuma, durerile de mâni, de picioare, de spate și de șele și slăbia de picioare, cum și umflăturile. Efectul se simte în timpul cel mai scurt. Se poate căpeta în farmacia lui **Dr. E. M. Flesch**, „Magyar korona” în Győr, Baross-ut 24.

O sticlă de 1½ decilitru Cor. 2. Pentru folosință mai lungă o sticlă de familie Cor. 5. La comanda de trei sticle mici sau două sticle de familie se face expediția franco.

2.5 8—36

Fără îndoială cele mai bune și  
mai ieftine

## lumini de ceară

în toate mărimile, albe și cu flori, atât en gros cât și en detail se pot căpeta la

### Gustav Meltzer

fabrică de lumini și săpun  
strada Gușteriței 25.

Filială Meltzer, Piața mică.  
Parfumeria Meltzer,  
— strada Csnádiei. —

220 7—

## Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamănăntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățător e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepes-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de besică, de țevă, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se tin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a.m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la ameză).

Adresa: **Dr. PALÓCZ**, medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 34 38—

## = DEMETER = solut. kalisulfogujacol.

Conținutul preparatului meu aduce în uimire știința medicală modernă și se aplică cu folos admirabil și în țări străine de cei mai renumiți profesori și de medici — fiind încântați de rezultatul și efectul ajuns.

Accia cari tot felul de medicament au întrebuințat și nu le-a folosit nimica, cărora zilele le erau numărate — făcând încă o probă și cu medicamentul meu, supriși de puterea și efectul avut, întrebuințându-l timp mai îndelungat — dând mulțumită Atotputernicului că au aflat acest medicament prețios, s-au însănoșat în scurt timp — scăpând de sigura moarte înainte de vreme.

Demeter solut. kalisulfogujacol se aplică cu splendid efect la ori-ce fel de tuse, răgușală, durere de piept oftică (tuberculosă), cathar de plămâni, asthmă, respirul greu, precum și la copii contra tusei măgărești. Oprește asudatul greu, face poftă de mâncare, recapătă somnul, și din ce în ce se întărește și însănoșează bolnavul. Prețul este 2 cor. Numai aceea sticlă e veritabilă, care e provăzută cu numele **Demeter Cornel**. Se capătă la Cornel Demeter, Piața școalei Nr. 35, Orăștie (Szászváros), precum și în farmacia Dr. Hintz György, Kolozsvár, Mátyás király tér 27 și la farmacia Földes Kelemen, Deák Ferencz utca 11. 216 8—10

Nu numai se cetim  
ci trebuie să și probăm

### săpunul de lapte de crin Steckenpford

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E. mai înainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieți) ca se avem un teint alb și liber de pistru, cum și o culoare delicată a feții.

Să afli bucată cu 80 fileri în Sibiu la:  
Farmaciile la „Urs”, Piața-mică, A. Rummler, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Csnádiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Csnádiei, str. Gușteriței. Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Csnádiei, Carol Arz, str. Csnádiei; mai departe în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher. 86 31 50

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

# AIDA

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

## CAROL ALBRECHT.

Strada Oonei.

136 22—26

## „CĂLINDARUL POPORULUI“.

A apărut:

## „Călinarul Poporului“ pe 1907.

Cel mai bun și mai ieftin călindăr românesc, cu cuprins bogat și felurit, pregătit anume pentru trebuințele oamenilor dela țară. Afară de partea calendaristică, cuprinde povești, poezii, anecdote și glume, articole economice, etc. etc. și neîntrecutul:

### Răvașul nostru

toate întâmplările mai însemnate de preste an, dela noi și din străinătate.

Călinarul e împodobit cu

### multe ilustrațiuni alese

între cari amintim portretele regelui și reginei României, al metropoliților Șaguna și Meșianu, a dep. Dr. T. Mihali, a poetului Goga etc.

Prețul 40 fileri și porto 5 fileri.

### „Călinar de părete“ pe 1907

adiustat foarte frumos. — Prețul 25 fileri.

Ambele se află de vânzare la librăria „Foi Poporului” și la toate librăriile.

## Pile purgative cu zahăr ale lui Filip Neustein.

(Pile-Elisabeta ale lui Neustein).

De preferat în toate privințele tuturor preparatelor de acest fel, aceste pile sunt libere de ori-ce substanțe stricătioase, se folosesc cu cel mai mare succes la boale de ale organelor pântecului, foarte ușor purgative și curățătoare de sânge; nici un medicament nu este mai favorabil și de tot nestrăicios, spre a combate constipația

sigurul izvor a celor mai multe boale. Din cauză că sunt cu zahăr, le iau cu plăcere și copii. — O șatule, conținând 15 pile, costă 30 fl. o rolă, care conține 8 șatule, așadar 120 de pile, costă numai 2 cor. Trimitând înainte suma de cor. 2.45 se espedează franco 1 rolă de pile.



Atențiune! Să ne ferim mult de imitații. Se cerem „Pile purgative ale lui Filip Neustein”. Numai atunci sunt veritabile, dacă fiecare șatule și instrucție e provăzută cu marca noastră de scutire impropriat legal, în tipar negru-roșu Heil. Leopold și subscrierea: Philipp Neustein, Apotheker. Embaagele noastre sunt ținute prin tribunalul comercial trebuie să fie provăzute cu firma noastră: Farmacia lui **FILIP NEUSTEIN** la Heil. Leopold, Viena I. Plankengasse 6.

Deposit în Sibiu în toate farmaciile.

256 1—10



Nr. 5460/906.

257 1—3

**Publicare.**

Pe baza concesiunii ministrului reg. ung. de agricultură Nr. 33883/906 comunele Seliște, Galeș și Tilișea dau în exploatare pe calea licitațiunii publice pădurile de brad din munții dela Piatra-albă în estensiune de 1057.3 jug. catastrale estimate la 155320 metri cub. lemn de lucru, și tot acolo din pădurile de apărare în estensiune de 714.7 jug. cat. spre rărire lemnele de 36 cm. grosime în sus (cam 25—30 fire la jug).

Licitațiunea e publică și verbală și se va ține în 29 Decembrie 1906 la 10 ore a. m. în casa comunală din Seliște.

Prețul de strigare e **698940** coroane, vadiu se recere **60000** coroane.

Oferte în scris se primesc și sunt a se preda înainte de începerea licitațiunii verbale conducătorului licitațiunii, au să fie provăzute cu timbru de 1 cor., cu suma în cifre și litere a prețului oferit, cu vadiul în bani gata sau în hârtii de valoare admise ca cautiune, și cu declarația oferentului, că cunoaște și se supune condițiilor de licitare.

Sub prețul de strigare nu se vinde.

Oferte întârziate sau neinstruite conform condițiilor, precum și oferte ulterioare nu se iau în considerare.

Firele ce sunt a se tăia din pădurile de apărare i-se socotesc cumpărătorului pe loc cu 4 cor. 50 fil. de metr. 1 cubic.

Representanțele comunelor interesate și-au rezervat de a alege liber între oferenti.

Să observă că cantitatea lemnului din pădurile de exploatare — estimată la 155320 met. cub. — e curat lemn de lucru de brad fără scoarță, și că la calcularea prețului, atât lemnele de foc, rămășițele și alt soi de lemn ce sporadice se găsește în păduri, nu s'au luat în considerare.

Lemnele de exploatat se pot pluti pe râul Sebeș până la Szászsebes, ear' dreptul de plutire s'a esoperat din partea comunelor interesate.

Condițiunile de licitare și de vindere se pot afla în orele de birou la oficiul pretorial și la curatorul silvanal r. ung. din Seliște.

Seliște, în 7 Noembrie 1906.

**Primpretorul cercului.**

Nr. 983/906.

255 2—2

**Licitație publică.**

Primăria comunală din **Felső-Sebes** dă în arândă casa de cărcimă dimpreună cu dreptul ei de cărcimărit în licitațiune publică, care se va ține în 2 Decembrie 1906 st. n. la 10 ore a. m. în cancelaria comunală, pe timp de 3 ani, adică din 1 Ianuarie 1907 până 31 Decembrie 1909. Prețul strigării 500 coroane, vadiu 10%.

Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală.

Felső-Sebes, în 6 Noembrie 1906

Primăria comunală:

**Stef. Popoviciu**  
not. cerc.

**Nic. A. Zaharie**  
primar.



Marca de scutire: „Anker“.



**Liniment. Capsici comp.,**  
substituire pentru

**Anker-Pain-Expeller**

este un mijloc de casă de mult probat, care se folosește mai mult de treizeci și șapte de ani ca ungere sigură la podagră, reumatism și rețeli.

**Atenție.** Din pricina imitațiilor de mai puțină valoare, la cumpărare se fim precauți și se primim numai sticle originale în șalule cu marca de scutire Anker și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil. C. 1.40 și C. 2 — se găsește în toate farmaciile; dep. princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

**Farmacia lui Dr. Richter la**

„Leul de aur“ în Praga

Strada Elisabeth Nr. 5 nou

Espediție zilnică.



214 7—40

Pentru tipar responsabil Henric Maltzer.

Nr. 1120/906.

258 1—2

**Publicațiune.**

Comuna **Veștem** esarîndeză pe calea licitațiunii publice, ce se va ține în 25 Nov. st. n. 1906 la 3 ore p. m. dreptul său de pășunat cu oi din muntele Buceciu și Jidu cu pădurea aparținătoare pe termen de 3 ani, și adică din 1 Ianuarie 1907 și până în 31 Decembrie 1909.

Prețul strigării se stipulează cu 1400 cor. Vadiu 10%.

Veștem, în 10 Noembrie 1906.

**Primăria.**

**Publicațiune.**

Subscrisul vîind să subarîndez cărcima comunală din Vlădeni, constatătoare din 8 odăi, începînd dela 1 Ianuarie 1907, pe trei ani, acei domni, cari doresc să o iee în arîndă, au a se adresa la mine cel mult dela datul acestei publicări în 20 zile.

Cei-ce voesc să vadă localitățile, au a se adresa la notarul comunei Vlădeni, George Cărlan.

258 2—2

Făgăraș, în 5 Noembrie 1906.

Cu stimă **Dr. Nicolae Șerban.**

**Norocul lui Török**

este vecinic.

**Neîntrecut**

e norocul, care favorizează colectura noastră principală. Deja am plătit onoratiilor nostri cumpărători în timp scurt mal mult de

**27 milioane coroane de câștiguri**

între aceste cele mai mari câștiguri, anume:

de 2-ori marele premiu de

**600.000 coroane**

câștigul cel mai mare de

**400.000 coroane**

cum și câștiguri 5 a cor. 100.000, 3 a 90.000, 3 a 80.000, 3 a 70.000, 4 a 60.000, mai multe a 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 și afară de aceste încă alte multe câștiguri mari a 10.000, 5000, 3000, 2000, 1000, 500 cor. etc.

Recomandăm deci a participa la loteria de clasă, cea mai bogată în șanse de câștig în lumea întreagă și a comanda la noi un los de noroc. — În viitoarea, a 19-a, loterie de clase se vor trage din

**125.000 losuri cu 62.500**

de câștiguri de bani și anume în total în suma enormă de

**16 milioane 457.000 coroane.**

Cel mai mare câștig ev. 1.000.000 coroane. Special 1 premiu cu 600.000, 1 câștig a 400.000. 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 și încă multe altele.

Plătirea conform planului a losului original de clasa I. este:

Pentru  $\frac{1}{8}$  los original fl. — 75 sau Cor. 1.50, pentru  $\frac{1}{4}$  los original fl. 1.50 sau Cor. 3. —  
»  $\frac{1}{2}$  » » » 3. — » » 6. »  $\frac{1}{1}$  » » » 6. — » » 12. —

și aceste se vor espeda cu rambursă sau după trimiterea înainte a banilor. Planuri oficioase gratis. Comande la losurile de mai sus rugăm a ni-se trimite cu deplină încredere până în



**22 Noembrie a. c.**



fiindcă numerii nostri de noroc trec iute și tragerea I. clase începe deja în 22 Nov. a. c.

234 5—5

**A. TÖRÖK & Co.**

Casă de schimb soc. pe acții,

cea mai mare neguțătorie de loterie de clasă a Ungariei  
**Budapesta.** Despărțământul de loterie de clasă a colecturii noastre principale.

Centrală: **Servitenplatz 3/a.**

I. Filială: **Theresienring 46/a.**

II. Filială: **Waltznering 4/a.**

III. Filială: **Museumring 11/a.**

Adresa telegrafică: **Törökék, Budapest.**

Carnea de imprimat E. T. Gleitsmann, Prezda — Budapesta.